

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut sociologických studií

Lucie Ratajová

**Nová náboženská hnutí jako cesta
v životě mladých lidí**

Bakalářská práce

Praha 2009

Autor práce: **Lucie Ratajová**

Vedoucí práce: **Doc. Milan Tuček, CSc.**

Oponent práce:

Datum obhajoby: 2009

Hodnocení:

Bibliografický záznam

RATAJOVÁ, Lucie. *Nová náboženská hnutí jako cesta v životě mladých lidí*. Praha: Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut sociologických studií, 2009. 77 s. Vedoucí bakalářské práce Doc. Milan Tuček, CSc.

Anotace

Téma práce se zabývá vztahem mladých lidí k novým náboženským hnutím. Teoretická část obsahuje vznik, klasifikaci a působení nových náboženství, zároveň je usazuje do sociokulturního prostředí a jeho vlivů. V empirické části jsou popsány postoje a náboženské chování mladých lidí. Hlavní část, z které jsou čerpány výsledky práce, se věnuje vybraným novým náboženským hnutím a jejich členům. Zahrnuje učení, historii a popis kázání Triumfálního centra víry a Společnosti svědků Jehovových, zároveň se zajímá o způsob života, hodnoty a vlastnosti mladých členů. Informace jsou sebrány z rozhovorů s členy nových náboženství a pozorováním skupiny na náboženském shromáždění. Ve výsledku jsou získané poznatky porovnány a je poukázáno na shody či rozdíly. V závěru jsou zodpovězeny otázky týkající se atraktivnosti nových náboženských hnutí, důvodů členství a významu víry pro mladé lidi.

Annotation

This work is considering relation between young people and new religion movements. Theoretical part includes creation, classification and influences of new religions in the context of socio-cultural background and his impacts. In the empirical part there are described attitudes of young people and their behaviour within the religious group. The main part of the thesis, from which we derive the conclusions of the work, deals with chosen new religion movements and behaviour of their members. It includes doctrine, history and description of church service of Faith Movement and Jehovah's Witnesses. It also deals with the way of life, values and character signs of young people, who are group members. Information were collected from interviews with members of new religion movements and from observations from their church services. In the end, obtained results are compared and this

comparison refers to compliance or differences. The conclusion of the work brings answers to questions about attraction of new religion movements, the reasons of full membership and the meaning of belief for young people.

Klíčová slova

Nová náboženská hnutí, Triumfální centrum víry, Svědkové Jehovovi, náboženství, mladiství, členství, církev, víra, pentekostální hnutí, charismatické hnutí

Keywords

New religious movement, Faith movement, Jehovah's Witnesses, religion, membership, young people, church, faith, pentecostal church, charismatic church

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracovala samostatně a použila jen uvedené prameny a literaturu.
2. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna veřejnosti pro účely výzkumu a studia.

V Praze dne 22. 5. 2009

Lucie Ratajová

Poděkování

Zde bych ráda poděkovala Doc. Milanu Tučkovi CSc. za odborné vedení mé bakalářské práce, vstřícný přístup, za čas věnovaný konzultacím a řešení problémů spojených s vypracováním práce.

Obsah

ÚVOD.....	- 8 -
1. NÁBOŽENSTVÍ.....	- 10 -
1.1 NOVÁ NÁBOŽENSKÁ HNUTÍ A NOVÁ NÁBOŽENSTVÍ.....	- 10 -
1.1.1 Historie nových náboženských hnutí	- 11 -
1.1.2 Vznik nových náboženských hnutí.....	- 11 -
1.1.3 Klasifikace nových náboženských hnutí.....	- 12 -
1.1.4 Kult – sekta – církev	- 14 -
1.1.5 Psychologické metody působení sekt	- 16 -
1.1.6 Konverze.....	- 17 -
1.2 SOCIOKULTURNÍ TRANSFORMACE A NOVÁ NÁBOŽENSKÁ HNUTÍ.....	- 18 -
1.2.1 Modernita, globalizace	- 18 -
1.2.2 Sekularizace.....	- 20 -
1.3 SOCIÁLNÍ STRUKTURA V NÁBOŽENSTVÍ	- 20 -
2. SOUČASNÍ MLADÍ LIDÉ.....	- 21 -
2.1 MLÁDEŽ A TRADIČNÍ HODNOTY	- 22 -
2.2 NÁBOŽENSKÝ ŽIVOT MLADÝCH LIDÍ	- 23 -
2.2.1 Srovnání s Velkou Británií.....	- 24 -
2.3 TYPY MLADÝCH LIDÍ, KTERÍ JSOU VĚŘÍCÍ	- 26 -
3. KŘESŤANSKÁ HNUTÍ.....	- 27 -
3.1 TRIUMFÁLNÍ CENTRUM VÍRY	- 28 -
3.1.1 Historie původu a vzniku TCV.....	- 28 -
3.1.2 Statut organizace – občanské sdružení.....	- 29 -
3.1.3 Učení	- 30 -
3.1.4 Kázání.....	- 33 -
3.1.5 Mladí členové TCV.....	- 34 -
3.2 SVĚDKOVÉ JEHOVOVI	- 37 -
3.2.1 Historie a vznik Společnosti svědků Jehovových	- 37 -
3.2.2 Učení SJ.....	- 39 -
3.2.3 Kázání.....	- 40 -
3.2.4 Mladí členové SJ.....	- 41 -
3.3 POROVNÁNÍ.....	- 44 -
3.3.1 Rozdíly či shody ve víře	- 44 -
3.3.2 Mladí členové TCV versus SJ	- 45 -
ZÁVĚR.....	- 47 -
PROJEKT.....	- 49 -
POUŽITÁ LITERATURA	- 51 -
SEZNAM PŘÍLOH.....	- 54 -
PŘÍLOHY	- 55 -

Úvod

Cílem této práce má být studie pojednávající o významu nových náboženských hnutí v životě mladých lidí. Měla by být odpovědí na to, co vede mladé lidi ve světě plných možností volby a způsobu využití volného času k tomu, aby vyznávali učení nového náboženství a byli jeho členy.

V dětství je nejdůležitějším socializačním prvkem rodina. Mládí je období, kdy dochází k tvorbě nových sociálních vztahů a rolí. Nově vzniklé okolnosti jsou často pro mládež složité, a tak náboženství v sobě může pro mladé lidi skýtat odpověď či návod na komplikované situace. Zároveň netradiční, neobvyklé, ba zakázané formy vždy přitahovaly zájem zvědavých či těch, kteří se chtěli od společnosti lišit.

Práce by měla také poskytnout informace o dvou vybraných náboženských skupinách. Další otázkou, na kterou se práce bude snažit najít odpověď je, zda a popřípadě v čem se tato nová náboženská hnutí shodují či liší.

Společnost často nová náboženská hnutí spojuje s negativními jevy náboženství, například s psychickou manipulací. Některým se dostane pejorativního pojmenování sekta, aniž by se dostatečně projevovaly její rysy. V práci budu používat hodnotově neutrální označení jako nová náboženská hnutí, nová náboženství, alternativní náboženství či netradiční náboženství. Nová náboženství mají ale i pozitivní dopady, podporují pestrost české náboženské scény a dávají podněty k přemýšlení nad současnými potřebami mladých lidí.

Společnost Svědků Jehovových znám již od mládí, několikrát jsem se zúčastnila „schůzí“ prostřednictvím příbuzných. V té době jsem si ještě nedokázala udělat vlastní představu o víře či učení. Pamatuji si ale příjemné prostředí, ochotné a hodné lidi s všudypřítomným úsměvem ve tváři. O to víc mě překvapilo pozdější zjištění, že Svědkové Jehovovi jsou společností považováni za sektu. Důvod výběru Svědků Jehovových spočívá ve vlastním zájmu objasnit si jejich způsob myšlení a chování.

Druhé náboženské hnutí, z kterého zde budu vycházet, jsem si vybrala po zhlédnutí reportáže. V souvislosti s Triumfálním centrem víry vznikl i dokument „Ježíš je normální“ a díky jistým pasážím se hnutí dostalo zájmu

médií. Zaujalo mne díky odlišnému způsobu kázání oproti Svědkům Jehovovým.

Teoretická část bakalářské práce vymezuje, co jsou nová náboženská hnutí, jak vznikly či podle jakých kritérií je lze klasifikovat. Poukazuje i na možné negativní jevy nových náboženství a usazuje je mezi sociokulturní procesy. V empirické části nejprve analyzuji životní hodnoty a náboženské postoje mladých lidí. Dvě nové náboženské skupiny spolu s členy dále prezentují své učení, víru a jejich volby v životě. V závěru odpovídám na uvedené hlavní cíle bakalářské práce.

Náboženské jevy zde budu zkoumat z pozice studenta bakalářského studia sociologie a sociální politiky, proto budou zkoumané skutečnosti jinak pojímané mnou a jinak by byly pojímané z pozice religionisty či studenta filosofie. Každý z nás by si ke studii daného náboženství vybral jiný atribut, či dal větší význam, přednost jinému jevu.

1. Náboženství

Pojem náboženství není snadné vymezit i přesto, že na Zemi existovalo od dob prvobytně pospolné společnosti. Jeho funkce, význam a obsah se neustále mění v souvislosti se změnou společnosti. Neexistuje všeobecné náboženství aplikovatelné na široké spektrum historických kultur. Podle Alridge nemůžeme nikdy stanovit obecně platnou definici náboženství. Definice bude vždy ovlivněna tím, kdo, proč a s jakými důsledky definici užije, proto může určení definice hrát i úlohu v mocenských a politických záměrech. (Nešpor, 2008, str. 121).

V sociologické definici bychom neměli hledat „podstatu či esenci“ náboženství, s níž se můžeme sejít například ve filosofii či teologii. Pomocí ní je třeba obsáhnout podmínky fungování náboženství ve společnosti, jeho dopady a důsledky. Podle Durkheima je „náboženství jednotný systém víry a praktik, které sjednocují všechny své přívržence v jediném morálním společenství nazývaném církev.“ Durkheimova definice náboženství se stala vcelku uznávanou. Důvodem popularity bylo to, že Durkheim definici založil na principu posvátných věcí, a ne na koncepci Boha či různých božstev (Nešpor, 2008, str. 121-122). Mezi dalšího představitele funkcionálního přístupu ve studiu náboženství patří Milton Yinger, který za náboženský jev považoval „takový sociální fenomén, který pomáhá jedinci překonat a vysvětlit smrt, utrpení, zlo a nespravedlnost“ (tamtéž, str. 66). V práci využijeme funkcionálního přístupu, tedy budeme rozpoznávat, jak se náboženství projevují, fungují a na jaké otázky lidí poskytnou odpověď.

1.1 *Nová náboženská hnutí a nová náboženství*

Pojem nová náboženská hnutí či nová náboženství se začal užívat pro označení vzniklých kontroverzních náboženských skupin, které se chtěly odlišit od „starých“ náboženství. Byly to skupiny nejvíce známé veřejnosti – Haré Kršna, Boží děti, atd. Termín nová religiozita je obecnější a obsahuje i nové přeměny v tradičních církvích (Lužný, 1997, str. 21).

Primární odborný zájem o studium netradičních náboženství pocházel od sociologů náboženství, nikoliv od religionistů, jak by se předpokládalo. Předmětem zkoumání sociologů se nová náboženství stala až ke konci sedmdesátých let dvacátého století jako odezva na události z jihoamerické Guayny (Jonestown, 1978) a na podnět kontrakultovních hnutí (Nešpor, 2008, str. 342).

Mezi základní otázky sociologů v oblasti zkoumání nových náboženství patří témata spojená se sociální kohezí jednotlivých skupin, jejich vztahem k okolí, působení náboženství na identitu jedince, proces náboženské socializace nebo otázky, týkající se společenských podmínek vzniku hnutí.

1.1.1 Historie nových náboženských hnutí

Historie vzniku v práci rozebíraných dvou nových náboženských hnutí je podrobněji rozebrána v části bakalářské práce s názvem Křesťanská hnutí.

Princip, na kterém se rodí alternativní náboženská hnutí, není ničím novým, existoval zde od pradávna. Snad každé náboženství vzniklo díky charismatickému vůdci, některé se rozpadlo se smrtí vůdce, jiné se mohlo přetvořit, změnit zákony a z nového hnutí se stalo běžně uznávané náboženství. Lidé se odjakživa snažili hledat vysvětlení toho, co se kolem nich děje, pokud tradiční náboženství nenabízí odpovědi, otevírá se příležitost pro nové formy náboženství.

1.1.2 Vznik nových náboženských hnutí

Nová náboženství se oproti tradičním vyvíjejí v jiném sociokulturním kontextu – v prostředí moderního či postmoderního světa. Simmel, analytik důsledků modernity, uvádí: „Dějinný kulturní proces můžeme chápat jako vytlačování staré formy formou novou. V každé kulturní epoše existuje centrální pojem, z něhož vycházejí jednotlivá duchovní hnutí.“ (Simmel, 1997, str. 133-151).

Do událostí, které podměnily vznik nových náboženství, můžeme zahrnout hospodářský rozvoj většiny zemí Evropy a Severní Ameriky, který

vyústil ve zrod sociálního státu „welfare state“ a materiální společnosti stále více orientované na spotřebu. Dalším činitelem ve změně sociokulturního kontextu byl baby boom v padesátých letech dvacátého století. Následkem druhého faktoru se ve společnosti objevil doposud neobvyklý jev – „sociální, politické a ekonomické zvýhodnění mládeže, která se stala nejen důležitým zákazníkem, ale díky výraznému otevření možností vyššího vzdělání také významnou politickou silou“ (Nešpor, 2008, str. 344). V šedesátých letech dvacátého století se tak díky těmto a dalším faktorům zvedla vlna protestů, které měly základ v odmítnutí některých vzorců chování dominantní kultury, a započalo se úsilí o nalezení funkčnějších náhrad. Tím se vytvořila půda pro „náboženské oživení, spojené s hledáním nových forem a prostředků náboženského prožitku a náboženského života, který přestal být považován za něco protimoderního“ (tamtéž, str. 345). Generace, která se narodila po druhé světové válce, byla první generací, která nepocítila hospodářské problémy, které ústily v materiální nouzi lidí. Možná právě to byla příčina toho, že se v šedesátých letech „baby boomers“ snažili vzpoutat proti zavedené klidné a blahobytné společnosti obsahující konvenční hodnoty a tradiční formy náboženství (Nešpor, 2008, str. 351).

„Nová náboženství vycházejí z témat, která patří do minulosti náboženství, ale jejich myšlenky kritizují konzumní společnost a rozvíjí kontrakulturu protestu“ (Abgrall, 2000, str. 24). Pojem kontrakultura je pojmenován proud radikálního sociokulturního kriticizmu, kterým se vyznačují i nová náboženská hnutí. Koncept kontrakultury navrhuje Milton Yinger užívat tam, „kde normativní systém skupiny obsahuje jako primární element téma konfliktu s hodnotami celé společnosti, kde osobní proměnné jsou přímo zapojeny do rozvoje a udržování skupinových hodnot a kde její normy mohou být pochopeny jen s přihlédnutím ke vztahu skupiny k okolní dominantní kultuře“ (Lužný, 1997, str. 35).

1.1.3 Klasifikace nových náboženských hnutí

Každé nové náboženské hnutí se ukazuje jako různorodé a v určitém jevu, druhu myšlenek či učení zvláštní, jiné od ostatních. Jevy vybraných náboženských hnutí zařadíme do skupin dle určitých pravidel. Vytvoření

přehledu náboženských hnutí slouží k výkladu zkoumané reality.

V metodologii sociologického studia je nejvíce používán „přístup Maxe Webera, který navrhl vytváření tzv. ideálních typů jako jeden ze základních prostředků popisu reality v sociálních vědách. Ideální typ je myšlenkový obraz, který spojuje určité vztahy a procesy konkrétní historické reality do vnitřně konzistentního abstraktního obrazu, ve kterém se tyto vztahy a procesy projeví daleko výrazněji, než je tomu v samotné empirické skutečnosti. Ideální typ se tedy získává vystupňováním určitých vlastností a sloučením množství jednotlivých jevů. V žádném případě však nelze ideálně typickou konstrukci vydávat za realitu samotnou“ (Lužný, 1997, str. 41 – 42). Uvedu zde typologii vytvořenou Dušanem Lužným (Lužný, 1997, str. 48):

- a) nová náboženská hnutí vycházející z křesťanství – Rodina, Církev sjednocení, Společnost svědků Jehovových, Triumfální centrum víry,...
- b) nová náboženská hnutí vycházející z judaismu – karlismus,...
- c) nová náboženská hnutí vycházející z hinduismu – Haré Kršna, Ánanda Marga, Sahádža jóga, Transcendentální meditace,...
- d) nová náboženská hnutí vycházející ze sikhismu – Eckancar, Mise Božího světla,...
- e) nová náboženská hnutí vycházející z buddhismu – Ničiren šošu, Arya Maitreya Mandala, zenový buddhismus,...
- f) náboženská hnutí vycházející z okultismu – Hnutí Grálu, UFO kultury, satanismus,...
- g) nábožensko – psychotherapeutická hnutí – Silvova metoda kontroly mysli, Scientologie,...
- h) hnutí New Age

Mezi nová náboženská hnutí, vycházející z křesťanství, patří naše dvě vybrané skupiny. Tuto skupinu můžeme dále dělit. Nová náboženství, která stojí na křesťanském pozadí, jsou například mormoni či výše uvedená Církev sjednocení. Dalším článkem jsou biblická hnutí – Svědkové Jehovovi. Triumfální centrum víry zde zařadíme do třetí odnože – zcela křesťanské (charismatické a letniční sbory).

1.1.4 Kult – sekta – církev

Vznik a působení nových náboženských skupin dokládá otřesení náboženské tradice a odklon některých věřících od tradičních církví. Tím se nesnižuje religiozita, ale je to reakce na pluralizaci života společnosti (Lužný, 1997, str. 122). Nově vzniklá hnutí, v té chvíli kulty, se časem promění buď v uznávanou církev, nebo, ať již úmyslně či ne, se stanou náboženskou skupinou se sektářskými znaky. Charakter náboženských skupin, jejich organizace, reprodukce, velikost, typ nauky, vztah ke společnosti a další, určují typologii náboženských skupin.

Do první kategorie patří mystické skupiny. Jsou považovány za „kompromis mezi variantou nacházející se mezi církví a sektou, která je charakteristická především důrazem na radikální náboženský individualismus“ (Nešpor, 2008, str. 143). Výrazem kult Weber definuje většinou malý okruh „lidí, které spojuje oddanost nebo nadšení pro nějaký umělecký či intelektuální program, snahu, cíl nebo osobnost“. Takto definovaný pojem se nezdá být škodlivý. Jedná se o náboženské chování, které má své rituály a ikony spojené s uctíváním. Dá se říci, že kult je „počáteční fází nového náboženství“ (Lužný, 1997, str. 120).

Podle Ellwooda a Parkina budeme definovat kult znaky (Lužný, 1997, str. 120-121):

- a) skupina, která se vymezuje od převažující náboženské tradice
- b) koncentrovanost kolem jedné osoby, která je zakladatelem
- c) silné individuální prožitky, individuální potřeby členů jsou vyzdvihovány, vnitřní identita
- d) v různé míře se odděluje od okolí

Jaký druh náboženského smýšlení můžeme považovat za sektu? Co je sekta? Na tyto otázky vědci z oboru psychologie, sociologie a dalších stále hledají odpověď. V běžné mluvě se slovo sekta vyskytuje a lidé nemají problém slovu porozumět. Nejvýstižněji jsme pojem sekty schopni vystihnout jako „totalitní náboženská či paranáboženská skupina“ (Remeš, 2001, str. 33). Není to však označení, které by bylo ve prospěch členů sekt. Nepřesnost, nejednoznačnost a nedostatečné usazení definice sekty ústí v to, že netradiční náboženské společnosti, které by někdy mohly být přínosem i povzbuzením

pro ostatní, jsou ohrožovány tím, že se jim nálepkuje zločinný, nebezpečný charakter (Štampach, 2000).

Ernst Troeltsch uvádí znaky, kterými se liší sekty od církví (Lužný, 1997 str. 118):

- a) členství v sektě je otázkou vlastní konvertity – členství v církvi je často dáno socializací a náboženskou výchovou
- b) členství v sektě má exkluzivní charakter – členství v církvi naopak inkluzivní
- c) v sektě převládá náboženský partikularismus, kdy příslušníci sekty odsuzují druhé a označují se za vyvolené – členství v církvi dominuje univerzalismus
- d) sekta je malá skupina – církev velká
- e) spásy bude dosaženo po morální čistotě, asketismu – v církvi se užívá Boží milosti
- f) laičtí kazatelé – profesionální duchovenstvo
- g) pro sektu je význačný nepřátelský vztah k sekulární společnosti, ke státu, odmítá sociální prostředí, ve kterém působí – církev je přizpůsobivá, tolerantní, akceptuje okolí
- h) rozdíl v etické nauce – sekta je založená na rovnosti všech lidí, zatímco církev více směřuje k ospravedlňování socioekonomických vztahů
- i) rozdíl v podobě bohoslužby – u sekty se setkáme s neobřadnou, spontánní bohoslužbou, v církvi bude bohoslužba ukázněná, ceremoniální
- j) členové sekty většinou pocházejí z nižších tříd či sociálně znevýhodněných skupin, proto se v sektě dbá na rozdělení vnitřní stratifikace podle duchovních a charismatických kvalit (podle toho, jak je kdo oddaný víře); postavení, které jedinci získali ve společnosti je zde neplatné – naproti tomu u církve se bere ohled na sociální stratifikaci

V posledním odstavci by s teorií sociálně znevýhodněných tříd a nižších tříd s Troelschem nesouhlasil Steven Hassan. Ve své knize *Jak čelit psychické manipulaci zhoubných kultů*, kde popisuje techniky náborářů z řad Moonových stoupců, uvádí, že cílovou skupinou pro skupinu jsou lidé

inteligentní, nadaní a úspěšní. Často právě proto v USA patří mezi hlavní zdroje náborových organizací univerzity.

Jak už jsem výše zmínila, Společnost svědků Jehovových je většinou společností označována za sektu. Definice sekty bude ale každým jedincem interpretována jiným způsobem. Zde vypíši vlastnosti SJ, které mohou skupinu stavět do negativní pozice:

- okolní svět je zlý, plný nespravedlnosti, lži,...
- v Bibli je jediná, nediskutovatelná pravda
- daná pravidla i pro soukromý život, ovlivněn volný čas člena
- zákaz stýkání se s vyloučenými členy

Prvky, které naopak neopravňují k označení skupiny za sektu, jsou:

- členství je většinou dáno socializací, výchovou
- Společnost Svědků Jehovových čítá již přes 6 miliónů členů po celém světě
- bohoslužba je ukázněná
- je to státem registrované náboženství

Triumfální centrum víry a jejich aktivity, díky nimž je možné je zařadit mezi sekty:

- charismatický vůdce, guru přesvědčen o své nadlidské vlastnosti
- spontánní, neobvyklá bohoslužba
- vlastní konvertita
- uzdravení, bohatství, láska přijde, pokud má víra je dostatečně silná (ohrožení zdraví)

Proč bychom TCV neměli počítat mezi sekty:

- akceptují pravdu jiných náboženských směrů
- členové se nepovažují za vyvolené, není zde náboženský partikularismus

1.1.5 Psychologické metody působení sekt

Od narození na nás působí nespočet ovlivňujících prvků. Samotná socializace člověka probíhá působením významných druhých. V dospělosti jsme to ale právě my, na které padá možnost volby, schopnost správně se rozhodnout. Někdy hledáme pomoc pro to, abychom učinili dobré rozhodnutí.

Kolikrát ani nevíme, kolik podnětů na nás působí v rozhodovacím procesu a výsledné řešení přičítáme vlastnímu myšlení, potřebě. Mnoho lidí je přesvědčeno o tom, že by se nikdy nenechalo zlákat do spárů sekt. Přeci umí vše racionálně zvládnout a odůvodnit si. Opak je ale pravdou. Paradoxně milióny lidí podlehnou psychické manipulaci, aniž by o tom věděli. Racionálnost není vše, čím člověk disponuje, není všudypřítomná. Často ji nahradí emocionalita či fyzická potřeba.

Co je psychická manipulace, kterou často využívají některá nová náboženská hnutí? „Je to soubor postupů ovlivňujících lidské myšlení, cítění a chování. ... Používáme-li tyto postupy, abychom poskytli člověku větší svobodu a širší volbu a rozhodování zůstává v jeho moci, účinky mohou být blahodárné. ... Pokud se jich ale používá k změně systému hodnot, náboženského přesvědčení či světového názoru bez vědomého souhlasu dotyčné osoby, takže se postižený stává závislým na vnější autoritě, výsledek bývá katastrofální“ (Hassan, 1990, str. 73).

1.1.6 Konverze

V tomto odstavci se budu věnovat procesu, jak člověk konvertuje ke skupině, či jak skupina získává své členy. První přístup – brainwashing - chápe konverzi jako náhlou a násilnou změnu identity jedince s použitím fyzického a psychického zneužívání. Často je označován jako extrémní forma pohledu na nová náboženství. Zastánci této teorie byli především z řad psychiatrů a klinických psychologů. Vycházeli z předpokladu, že lidská identita je něco definitivního, neměnného. Druhým procesem konverze je driftový model (od Johna Loflanda a Rodneyho Starka 1965), preferovaný sociology. Navrhuje, že lidé se konvertity stávají postupně neuvědoměle, skrze vliv změněných sociálních vazeb. V drift modelu existují dva stupně konverze – verbální (za konvertitu je jedinec považován na základě vlastní proklamace) a totální (zapojení jedince do činnosti skupiny) (Nešpor, 2008, str. 155-156). Podle Loflanda a Starka musí v konverzi nastat v životě jedince sedm událostí, vzájemně provázaných:

- a) napětí, jakožto rozpor mezi skutečností a ideálními představami o světě (touha po bohatství, neúspěch v partnerských vztazích, neschopnost dosáhnout vzdělání,...)
- b) názor, že tyto problémy mohou být vyřešeny pomocí náboženství
- c) hledání se v náboženství (navštěva přednášek, studium náboženských textů,...)
- d) prudký životní zlom (ztráta blízké osoby, zaměstnání, zmatek v době dospívání,...)
- e) změna dosavadního způsobu života
- f) vznik citového pouta ke členům nové skupiny
- g) oslabení citů mimo skupinu - skupině napomáhají vlastnosti moderní společnosti (vysoká rozvodovost, díky níž jsou jedinci častěji osamocení; vysoká mobilita jedinců, kteří hledají své místo,...) (Nešpor, 2008, str. 158)
- h) totální integraci završuje poslední podmínka – intenzivní interakce mezi konvertitou a skupinou – (sdílené bydlení,...) (Lužný, 1997, str. 106)

V následující části bakalářské práce se budu též zabývat otázkou vstupu mladých lidí do nových náboženských hnutí a hledat, zda v jejich životě došlo k událostem, které předcházejí možnému přijetí náboženské kultury.

1.2 Sociokulturní transformace a nová náboženská hnutí

1.2.1 Modernita, globalizace

Při studiu nových náboženství se nelze vyhnout kontextu se současnými sociokulturními procesy, které působí na život člověka. V moderním světě, podle teorie Thomase Luckmana, institucionální změny (politické, ekonomické,...) nemají důsledek úpadku religiozity, ale pobízejí k vytváření jiných forem náboženských projevů. Rozvíjí se více alternativní formy vyjádření, které je někdy těžké označit za náboženské a ustupuje se od tradičních prvků (modlitby, návštěvy kostelů,...). Dochází k poklesu druhů

náboženství, které lze určit jako velké náboženské organizace a zvyšuje se necírkevně orientovaná religiozita (Luckmann, 1967, str. 39). Důvěra lidí v abstraktní systémy (neosobní) nepřináší psychické uspokojení jako důvěra v druhé lidi. Neosobní pohlcuje více osobní a modernita tak vede k transformaci podstaty osobního života, který je hluboce propojen i s těmi nejvzdálenějšími abstraktními systémy. (Giddens, 1998, str. 104-105) Členství v náboženských skupinách je tedy podmíněno sociální interakcí (viz výše – stupně konverze Loflanda a Starka), která nahrazuje chybějící osobní vztahy.

Globalizaci definujeme jako zintenzivnění celosvětových sociálních vztahů, které slučují odlehlé lokality tak, že místní události jsou formovány událostmi dějícími se daleko a naopak. „Jde o dialektický proces, protože takové místní události se mohou vyvíjet zcela opačně než velmi vzdálené vztahy, které je formují“ (Giddens, 1998, str. 62). Giddens rozebral jednotlivé kontexty důvěry a rizika v tradiční i moderní společnosti a uvádí přeměnu charakteristických rysů:

- a) příbuzenských vztahů – již nemají funkci nositele sociálních vazeb skrz časoprostor
- b) náboženství – sekularizace, kdy je institucionální a kulturní život zproštěn náboženského vlivu
- c) ustoupení od tradic
- d) prvotnost lokality
- e) nový typ rizik – ztráta identity
- f) vojenské násilí

Nová náboženství tak reagují na měnící se potřeby společnosti, zvláště pak mladých lidí. Mladí hledají vzorce, jistotu, oporu či vysvětlení pro nově vzniklé situace. Někteří, s nástupem liberálně kapitalistické formy moderní společnosti, jsou proti rozvíjejícímu se „věku rozumu“ a upřednostňují mystický pohled na skutečnost či touhu po výjimečnosti, ale nejvíce hledají ideál přirozeného života (Lužný, 1997, str. 153).

1.2.2 Sekularizace

Nová náboženství „se staví proti jednostrannostem racionalismu a individualismu a snaží se o zvýznamnění náboženství v životě jedince a společnosti“ (Lužný, 1997, str. 159). Je to reakce na narůstající sekularizaci ve společnosti. Sekularizaci můžeme vymezit jako proces, ve kterém náboženské instituce a jejich jednání pozbývají sociální význam, který zahrnuje vyvlastnění majetku a ztrátu politických vlivů náboženství, posun od náboženské kontroly ke kontrole světské, úbytek množství času, energie a prostředků, jež lidé věnují nadpřirozeným věcem a nahrazení náboženských příkázání požadavky, které odpovídají přísně racionálním, empirickým a technickým kritériím (Wilson, 1992, str. 149).

1.3 Sociální struktura v náboženství

Sociologie náboženství mluví o větší religionizitě u žen než u mužů, kdy míra jejich participace byla ale v historii často omezována. Důvod, proč jsou muži méně religiózní, představuje Nešpor ve skutečnosti, „že tradiční mužské sociální role tento typ činností neobsahují nebo přímo inhibují, což nese své důsledky i po faktických posunech genderových rolí (Roof 1997): muži se chovají jako méně náboženští, aby tak vymezili svoji maskulinitu proti „religiózním ženám“ (Batson – Schoenrade – Ventis 1993). V západní společnosti též najdeme skutečnost, že mnohem více žen se zajímá o horoskopy, věštění, navštěvují v hojnějším počtu bohoslužby, kostely, kartárky, léčitele či homeopaty (Nešpor, 2008, str. 193-200).

Na otázku, kdo jsou převažující členové nových náboženských hnutí, můžeme odpovědět jen získanými daty ze zahraničí, za Českou republiku chybějí ověřené informace. Mezi členy náboženských hnutí převažují jedinci s vyšším vzděláním. Data z amerických výzkumů ze sedmdesátých a osmdesátých let ukazují, že členové tamější největší nové náboženské skupiny vycházející z křesťanství jsou jako celek více vzdělaní než ostatní populace. 37,4% členů hnutí navštěvovalo univerzity a dalších 13,9% jiný typ vyšší školy. Data pořízená z nových náboženských hnutí vycházejících z hinduismu ukazují, že 89% členů jedné skupiny a 81% členů druhého hnutí navštěvovalo vysokou školu (Lužný, 1997, str. 114).

Z pohledu prostředí, ze kterého pocházejí členové, lze říci, že nová náboženská hnutí více přitahují jedince, kteří dříve nepatřili k žádné církvi. Naopak proti členství v alternativních hnutích se negativně vyměřují ti, kteří se řadí zvláště ke konzervativní náboženské skupině či církvi (Stark – Bainbridge, 1985).

O tradičních náboženstvích nebo o členství v církvích sociologie náboženství tvrdí, že religionizita roste s vyšší věkovou skupinou. Mezi sociology převládá názor, že mladí lidé ztrácejí zájem o tradiční náboženství. Mladiství jsou více nakloněnější k detradicionalizovanému alternativnímu náboženství, než ke klasickému křesťanství. Zde mohou mladiství uplatnit svou touhu po seberealizaci, sebevyjádření a osobní svobodě a nemusí se podřizovat vnější autoritě (Heelas 1999; Luckmann 1967). Proto se snaží tyto hodnoty hledat v nových náboženstvích, která jim přinášejí něco nového, dosud nepoznaného, odlišujícího se od nepřizpůsobivé tradiční církve. Toto tvrzení není tak jednoznačné, poněvadž i tradiční církve přitahují mladé lidi. Jako opačný případ poslouží komunita, která se nachází na jihu Burgundska – ve vesničce Taizé. Byla založena roku 1940 dvěma bratry, kteří se zavázali žít celý život v celibátu, prostotě a ke sdílení duchovního a materiálního společenství. Jedná se o komunitu čítající dnes více než sto bratří (katolíci i protestanti) z více než pětadvaceti různých národů. Od padesátých let je cílem několika tisíc mladých lidí. Mladí lidé sem mohou přijet absolvovat jak krátký, tak dlouhodobý pobyt spojený s hledáním společenství s Bohem skrz modlitby, či jak celým svým životem následovat Krista.

2. Současní mladí lidé

Téma je zpracováno z evropského výzkumu provedeného roku 2000 v 31 evropských zemích, Rusku a Turecku. Věková struktura respondentů je od 16 – 101 let. Výzkumu se zúčastnilo 41 125 osob. Pro naši analýzu je nutné vybrat odpovídající data. Počet respondentů žijících v ČR ve věkovém rozmezí 15-29 let se rovná 344 jedincům.

Zde nastíníme hodnoty a dnešní způsob života sociální skupiny mladých lidí. Jedná se o jedince, kteří se pohybují ve věkovém rozmezí ukončené základní školní docházky do završení sociální zralosti, kdy jedinec

převzme roli dospělého. Horní hranice je ve statistických výzkumech omezena 30 rokem.

Jaký je vztah mezi mládeží a společností? Ve společnosti je zasazen určitý hodnotový systém, a právě mladá generace je ta, která jej přebírá. Hodnotový rámec tak reprodukuje, ale navíc doplňuje o inovaci, aby odpovídal měnícím se podmínkám a stavu společnosti. Podle zkoumání hodnot mládeže tedy lze i odvodit stav a vývoj společnosti (Sak, 2000, str. 24).

V období dospívání až plné zralosti osobnosti nejsou mladí sociálně kompetentní k obraně před negativními vlivy společnosti. Často sama společnost záporně působí na jedince, ať už uvědoměle či nezamýšlenými důsledky jednání (Sak, 2000, str. 14). Společnosti jistě náleží i pozitivní vlivy a formování mládeže - možnost vzdělání, sociálních jistot či socializace.

Moderní společnost prosazuje užitečnost, okamžité uspokojení či rychlost. V různých reality show, televizních soutěžích se dají vydělat velké peníze za krátkou dobu. Existuje zde okamžitý efekt, pro který není třeba vynakládat snahu, projevit zadostiučiněnou námahu, jejíž výsledkem by byla životní spokojenost. Stejný přístup prostupuje i sféru náboženství. Mladí od něj očekávají jasnost, přímost, pravdu, neformální prostředí. Díky víře se jim dostane lepšího života v ráji, uzdravení, spokojenosti či bohatství (záleží na typu nové náboženské skupiny).

2.1 Mládež a tradiční hodnoty

V České republice většina populace pokračuje po ukončení základní školní docházky středním vzděláváním. Základní školou ukončí svůj vzdělávací proces kolem 6 % až 8 % populačního ročníku, po té, co neuspěli na střední škole. Odborného vzdělání se dostane 80 % mládeže, necelých 20 % projde všeobecným vzděláváním na gymnáziích (www.nuov.cz).

Většina těch, kteří ukončí střední odborné vzdělání, přejde přímo na trh práce. 52% mladých lidí (15 -29 let) uvádí, že jsou již zaměstnaní. Z dat Českého statistického úřadu jsme vypočítali, že 41% jedinců (15-29 let)

navštěvuje střední či vysokou školu (www.czso.cz). Na vysokých školách tvoří podíl přihlášených žen kolem 57 % procent. Muži mají ale oproti ženám větší šanci na úspěch v přijímacím řízení. Podíl úspěšných mužů je 83 % a žen 71 % (www.uiv.cz).

Moderním trendem mladých, v souvislosti s rodinným chováním, je růst sňatečního věku. Vysokoškolsky vzdělané ženy vstupují do instituce manželství kolem 27 – 28 roku, muži nejčastěji mezi 28 – 29 rokem. Do skupiny 25 - letých až 29 - letých spadá padesát procent prvních uzavřených sňatků. Ze studie vyšlo, že 30% jedinců je ve stavu manželském. Společné bydlení sdílí se svým partnerem 58% respondentů.

Přejdeme k analýze důležitosti práce, rodiny, volného času, a náboženství v životě mladých lidí v České republice. V otázce jak důležitá je pro ně rodina, nejvíce respondentů uvedlo nejvyšší označení „velmi důležitá“, a to v 80%. Poměrně velkou důležitost zaměstnání v životě přičítá 53% mladých. S vyšším procentem v pořadí předstihuje práci důležitost volného času s 59%. Pro 4,9% mladých je velmi důležité náboženství, nejvíce odpovědí (51%) však ukazuje na jeho malou významnost ve společnosti. Stejně procento lidí (4,9%) navštěvuje kostely každý týden a také je pro ně velmi důležitá osoba Boha.

2.2 Náboženský život mladých lidí

Část mladé generace se snaží nalézt hlavní smysl bytí v duchovním či náboženském životě. K roku 2001, kdy proběhlo poslední sčítání lidu, se k náboženství hlásí 32 % obyvatelstva. Celých 59 % lidí se nehlásí k žádnému náboženství. Zde si utřídíme skupiny mladých podle náboženského vyznání. Vyjádřilo se jen 19 % respondentů. Nejvíce mladých v ČR vyznává římskokatolické náboženství (15 %), nová náboženská hnutí uvedlo 1,2 %.

Do které náboženské denominace patříte?

Náboženské vyznání	Počet mladých (%)
Římskokatolické	14,8
Protestantské	1,5

Evangelické	1,5
Jiné	1,2
Celkem	18,9

Do jaké míry mají mladí jiné názory ve víře než jejich starší generace rodičů? Věří mladí v odlišné věci? Výraznější rozdíly se objevily ve víře v Boha. S klesajícím věkem klesá víra v Boha. Dalšími odlišnostmi je víra v hřích a telepatii. Dospělí těmto prvkům věří více než mladí. S ostatními složkami se obě skupiny v názoru shodují. Mohli bychom očekávat, že mladí budou více věřit v reinkarnaci, jakožto součástí nových náboženských hnutí, ale hypotéza se nepotvrdila.

Srovnání víry mladých a rodičů

	Počet mladých 15 - 29 let), kteří věří v (%)	Počet rodičů (40 - 55 let), kteří věří v (%)
Boha	13	18
Posmrtný život	20	18
Peklo	7	5
Nebe	9	8
Hřích	22	34
Telepatii	32	45
Reinkarnaci	14	14

2.2.1 Srovnání s Velkou Británií

Je náboženské chování české mladé společnosti ojedinělé nebo se podobné trendy najdou i v jiných zemích? Pro srovnání jsme uvedli Velkou Británii. Z šetření ISSP z roku 1998 vyplývá, že Velká Británie patří mezi evropské země, které měly podobný podíl respondentů bez vyznání jako ČR.

Nejvíce respondentů u nás, se hlásí k římskokatolickému vyznání. Oproti tomu ve Velké Británii převažuje inklinace k protestantské církvi.

Do které náboženské denominace patříte?

Náboženské vyznání	Počet mladých (%)
Římskokatolické	11,6
Protestantské	52,6
Evangelické	2,8
Jiné	9,8
Celkem	76,7

Při srovnání podílu respondentů, kteří zřídka navštíví bohoslužbu, zjistíme, že výsledky mladých lidí těchto dvou zemí jsou shodné. Obě země patří k těm, kde je nejnižší návštěvnost náboženských obřadů. I když je ve Velké Británii tedy daleko více těch, kteří se hlásí k převažující církvi, náboženské aktivity jsou obdobné. Tudiž jde spíše o formální přihlášení k církvi (křest v dětství,...).

Jak často mladí lidé navštěvují náboženské bohoslužby?

	VB (%)	ČR (%)
Více než 1 x týdně	3,7	4,7
1 x týdně	3,3	4,7
1 x měsíčně	3,3	1,1
O Vánocích	10,7	15,1
Jiné svátky	1,9	1,8
1 x ročně	8,4	8
Méně často	8,9	5,3
Nikdy	59,8	59,3

Podobné výsledky má i Francie či Nizozemí. Tyto země patří spolu s ČR mezi nejvíce sekularizované v Evropě.

V názorech, zda církev poskytuje užitečné odpovědi na problémy týkající se běžného života, jsou si mladí lidé z obou zemí podobní. Dá se tak říci, že mají stejný pohled na význam církve ve společnosti.

Církev odpovídá na problémy:

PROBLÉMY	VB (%)	ČR (%)
Morální	29	30
Rodinné	24	24
Spirituální potřeby	57	70
Sociální	22	10

Pokud srovnáme procento mladých, kteří zde uvedli, do jakého náboženského společenství patří (18,9 %), a procento lidí, kteří věří v Boha (13 %), v ČR dostaneme vyvážený výsledek. Ve Velké Británii náboženské společenství uvedlo 76,7 % mladých a jen 52 % věří v Boha. Z toho můžeme soudit, že zde nová náboženská hnutí mají výraznější vliv na mládež. V ostatních odpovědích je procento mladých z VB alespoň dvojnásobně větší, což souvisí s vyšším počtem mladých, kteří se hlásí k určitému náboženskému vyznání.

Srovnání v co věří mladí v ČR a VB

	ČR - Počet mladých 15 -29 let), kteří věří	VB - Počet mladých, kteří

	v (%)	věří v (%)
Boha	13	52
Posmrtný život	20	43
Peklo	7	25
Nebe	9	40
Hřích	22	52
Telepatii	32	40

Z výsledků jsme dospěli k závěru, že mládež ve Velké Británii tradiční církevní obřady stejně jako u nás nenavštěvuje. Její odklon a vnímání transcendentních věcí je odlišný, poněvadž neprošla státním ateismem. Proto, je ve Velké Británii více prostoru pro působení nových náboženských hnutí. Křesťanská nová náboženství k nám přicházejí ze Západu, z toho důvodu jsou u nás podobné trendy a posuny v náboženství. SJ a TCV jsou jedním z příkladů rozšíření nových náboženství ze západního světa.

2.3 Typy mladých lidí, kteří jsou věřící

V české společnosti většinou nevěřící mladiství vyznávají víru v sebe sama, ve své schopnosti, sílu, ve spravedlnost nebo v poznání. Je pravda, že se mohou častěji zklamat, protože nikdo a nic není neomylné, ve všem úspěšné. Za svá vítězství a zdary jsou stejně odpovědní jako za své neúspěchy. Nepřikládají své úspěchy za důsledek víry v Boha. Věřící lidé svou zodpovědnost v podstatě odevzdají do rukou někoho jiného. Z tohoto výroku můžeme vyvodit hypotézu, zda věřící mladí lidé mají obavy ze samostatného rozhodování a převzetí zodpovědnosti za svůj život.

Jedinci, kteří se zajímají o otázky náboženství, mají většinou vysokou mravnost, závaznost, podle které se řídí při svém jednání. Jsou to lidé, kteří jsou nespokojeni sami se sebou, vidí svou nedostatečnost a touží po změně, po rozvoji vlastní osobnosti. Steven Hassan ve své knize píše o čtyřech typech lidí, kteří mohou být kandidáty kultovního hnutí. Ve své podstatě to jsou také lidé hledající, chtějí odezvy. Typologii vytvořil z vlastní zkušenosti, poněvadž několik let byl mezi nejvyššími vedoucími Moonovy organizace a měl na starosti získávání nových členů. Prvním příkladem jsou jedinci myslitelského typu. Jsou to lidé se schopností myslet logicky, a tak si

odůvodňovat různé události. Do druhé skupiny se řadí lidé citového charakteru. Projevují se emocemi, kladně reagují na laskavý přístup a zájem, je pro ně důležité spolehlivé citové zázemí, přátelské a rodinné vztahy. Činorodí lidé označující třetí skupinu jsou jednotlivci, kteří rádi řeší různé úkoly, snaží se v životě uspět a jsou praktičtí. Poslední typ je orientován duchovně a usilují o objevení duchovního smyslu ve vlastním životě, či hledají pravého Boha. Často mají duchovní sny, vidění, zjevení, které je následně dovede ke správné víře (Hassan, 1990, str. 70-71).

Obecně platí, že mladí lidé se v období dospívání setkávají s novými situacemi, které bez předešlých zkušeností neví jak řešit. Proto je častěji zasahuje pocit nejistoty, neohodnocení, nepochopení, ztracení a dalších. Hledání vlastních vysvětlení a odpovědí některým přijde jako neuskutečnitelné. I když si myslí, že jsou samostatní, někdy nastanou okolnosti, kdy potřebují ukázat cestu. Situací, které ztěžují jejich porozumění světu, je spousta: rozchod s přítelem/přítečkou, rozvod rodičů, smrt blízkých, změna školy, bydliště, první opuštění domova,... (Porterfieldová, 1995, str. 46).

3. Křesťanská hnutí

Nová náboženská hnutí na protestantské straně křesťanství, které zde budu rozebírat, mají kořeny v 19. století. Do tradice tzv. křesťanství posledních dnů patří právě Společnost svědků Jehovových, kteří očekávají návrat Ježíše na zem. Můžeme o nich říci, že jsou již blízko společenské přijatelnosti. Opakem se zatím zdá být další odnož protestantské tradice tzv. pentekostalismu – společenství vycházející z Hnutí víry (definice viz 3.1.1) – Triumfální centrum víry (Vojtíšek, 2007, str. 139 – 140). Na české náboženské scéně patří mezi ty, jež jsou společnosti méně známé.

Cílem praktické části by měl být za prvé popis historických souvislostí, činností, učení a hlavních cílů vybraných náboženských hnutí. Informace budou čerpány jak z odborné literatury, Bible, tak doplněny o pozorování ve skupině, analýzu ze zvukových nahrávek, rozebírání z hlavních učebních textů skupin, a podloženy rozhovory s dlouhodobějšími členy náboženské skupiny.

3.1 *Triumfální centrum víry*

Poznatky z otevřeného pozorování TCV jsou výsledkem návštěvy konference Víry a ohně konané 4.-7. února 2009. Ta se pořádá každoročně v pronajatých prostorách, minulý rok i letos se uskutečnila na akademické půdě UK FTVS. Konference trvá čtyři dny, třikrát denně probíhají kázání, která přesahují dobu tří hodin. Sejdou se zde lidé nejrůznějšího věku a jejich počet se pohybuje kolem dvou set. Mezi účastníky převažovaly ženy středního věku. Většina času z kázání je věnována zpěvu písní vlastní skupiny z Prahy - Hlas probuzení. Texty, které svým obsahem jsou jednoduché, lehce zapamatovatelné, píší mladí členové TCV. Písně jsou prokládány výstupy pastora Miloše Kozohorského. Pozorování je doplněno rozhovorem s vedoucími akcí pro mladé lidi Martinem a Janou Kozohorskými.

3.1.1 *Historie původu a vzniku TCV*

Triumfální centrum víry se řadí mezi letniční, pentekostální či charismatické hnutí (definice viz 3.1.2). Letniční hnutí má sice dlouhou tradici, ale vzhledem k aktuálnímu vlivu na společnost ve 20. století, je řazeno mezi nová náboženská hnutí. „Název letniční hnutí je odvozen od svatodušních svátků letnic, které jsou dnem sestoupení Ducha svatého.“ (Lužný, 1997, str. 49). Na letniční hnutí navazuje Hnutí víry, kam sahají kořeny Triumfálního centra víry. Vzniklo v 70. letech ve Spojených státech a staví na křesťanské tradici. Hnutí víry většinou nevytváří organizaci církevního typu, ale spíše školící centra, sdružení či nadace, kterými chtějí učení předávat dál. Hnutí se snaží o ovlivnění stávající křesťanské náboženské společnosti (www.sekty.cz). „*Život s Bohem je totální bomba. My jsme na ulici mezi lidma, který strašně moc potřebujou Boha a nejhorší na tom je, že oni to nevědí.*“ (M.K.). „*My se považujeme za takový reformátory. Nám jde o to, aby církev a obecně lidi se vrátili zpátky k Bohu, takže něco podobného jako třeba Jan Hus, ale samozřejmě teď je ještě více ukryté Boží slovo, je větší poznání*“ (J.K.).

Zakladatelem Hnutí víry (Faith movement) byl Kenneth E. Hagin (*1917). Vybuřoval biblickou školu Rhema - jedno z hlavních ústředí hnutí

víry ve státě Oklahoma. Tato postava je jedním z nejuznávanějších charismatických proroků. Roku 1950 byl Hagin v nebi, kde mluvil s Ježíšem, následovala krátká, v jeho životě již čtvrtá exkurze do pekla, zakončená setkáním s apokalyptickým jezdcem, od něž dostal svitek pojednávající o velkém probuzení poslední doby. Toto navštívení se odehrávalo před Božím trůnem, kdy se Ježíš dotkl Haginových rukou tak, že „jej pálily jako by v nich držel žhavý uhel“. Ježíš při tom Haginovi řekl: „Pomazal jsem tě a povolal a dal Ti zvláštní pomazání ke službě nemocným.“ (www.apologet.cz).

Českou republiku nejvíce ovlivňují myšlenky centra Hnutí víry ve švédské Uppsale, které funguje od 80. let. Mezi nejznámější organizace působící i na českém území pod taktovkou Hnutí víry například také patří Slovo života, Nový život, Reach out for Christ a další (tamtéž). Pastor Martin Kozohorský by se zařadil takto: „*Hnutí víry jsou škatulky, který používají lidi. Pokud se někam mám zařadit, určitě do Hnutí víry, s tím, že ne všichni, kteří se hlásí k Hnutí víry, dělají věci, s kterými my můžeme souhlasit. Pokud se do Hnutí víry řadí lidi, kteří třeba určitejm věcem příkládají větší důležitost, než jakou ty věci důležitost maj.*“ Počet členů Hnutí víry je v České republice odhadován na více než tisíc jedinců (www.sekty.cz).

Roku 1990 založil Miloš Kozohorský, bratr Martina Kozohorského Křesťanské společenství víry v Dobříši. Po sedmi letech působení organizace odjel se svou manželkou Marcelou (pastorka dětských setkání TCV) studovat biblickou školu Rhema Bible Training Center v Tulse. Po návratu zřídil roku 1999 občanské sdružení Triumfální centrum víry postupně v Praze, Brně (2002), Olomouci a Ostravě (www.sluzbatriumfalniviry.cz). V současnosti má TCV kolem dvě stě padesáti členů. V Praze i v Brně se počet odhaduje kolem sta, menší počet členů je v Olomouci a v Ostravě. Církev má i pobočku na Ukrajině. TCV navštěvují lidé různého věkového spektra, většinou je kolem dvaceti či třiceti let. TCV navštěvují více ženy než muži.

3.1.2 Statut organizace – občanské sdružení

Organizace je státem brána jako občanské sdružení, do budoucna chce vedení TCV získat od státu registraci církve a náboženské společnosti. K této problematice se vyjádřil jeden ze členů TCV: „...*funguje jako státem uznaný*

občanský sdružení a co jsem slyšel, tak stát chce, aby občanský sdružení nemohlo provozovat církevní aktivity, ale to neznamená problém ve fungování a dalším shromažďování se.“ Dle zákona o sdružování občanů „mají občané právo svobodně se sdružovat a k výkonu tohoto práva není třeba povolení státního orgánu (je třeba pouze registrace). Občané tak mohou zakládat spolky, společnosti, svazy, hnutí, kluby a jiná občanská sdružení, jakož i odborové organizace a sdružovat se v nich“ (www.obcan.ecn.cz).

Registrace občanského sdružení může být zamítnuta, pokud ze stanov vyplývá, že jde o politickou stranu, profesní komoru, náboženský spolek či církev. Registrace je v určitých bodech důležitá nejen z přesvědčení členů o pravdě a správnosti své víry, ale i díky praktickým důsledkům. „Registrované náboženské společnosti mají především nárok na státní příspěvek na pokrytí mezd duchovních. Dostávají také finanční pomoc na investice, případně i na provoz. Mají právo zřizovat základní, střední a vyšší odborné školy, které jsou financovány ze státního rozpočtu do stejné míry jako školy státní. Veřejné rozpočty se podílejí na rekonstrukci a údržbě církevních objektů... Registrované církve mají nárok vyučovat na základních školách náboženství.“ (www.vit.p.sweb.cz).

Zde se jedná již o velký vliv a možnost působení ve společnosti. Jak prozatím probíhá financování provozu TCV? Společnost žije z dobrovolně darovaných peněz, které se vyberou na shromáždění, prodeje knih, kazet s kázáním či CD s písněmi hudební skupiny. Organizace nevlastní budovu pro uskutečnění kázání, a tak si pronajímá prostory (např. Rosmarin Business Center v Holešovicích, UK FTVS pro větší konference, atd.). Dále finančně ohodnocuje kolem pěti zaměstnanců církve.

3.1.3 Učení

Glosálie

Název letniční hnutí je pojmenováno dle „svatodušních svátků letnic, které jsou dnem sestoupení Ducha svatého“ (Lužný, 1997, str. 49). „*Bible mluví o tom, že každý věřící má výsadu být naplněn Duchem svatým. Mluví se o tom v druhé kapitole Skutků, kdy prvotní církev byla shromážděna v místnosti a modlili se za vylití Ducha svatého. To se stalo tehdy. Duch svatý*

na ně byl vylit a každý mluvil jiným jazykem. ... Můžou to být pozemský jazyky, nebeský jazyky, který na zemi neexistují, zkrátka to je jazyk, kterému ten člověk nerozumí“ (M.K.). Jedno z vyznání Miloše Kozohorského zní: „Jsem absolutně vydán svému Bohu a pořád plný Ducha svatého, pomazání a ohně; jdu od slávy ke slávě a mám probuzení každý den a hodinu, protože se intenzivně modlím v jazycích; to je realita mého života právě teď!“ (Kozohorský, 2002).

Proroctví

Mezi další dar od Ducha svatého je považována schopnost proroctví. *„Věříme na druhý příchod mesiáše. Jsou určitý proroctví, který tomu předchází. Některý se již naplnily, vznik samostatného státu Izraele... Já osobně věřím tomu, že je to hodně blízko, protože jedno proroctví za druhým se naplňuje. ... budou předcházet určitý události, konkrétně se to jmenuje vytržení církve. ... Věřící v okamžiku zmizí ze Země, budou vytrženi vstříc Ježíši, který si pro ně přijde. V tu chvíli na Zemi propukne velký soužení, sedmiletá doba, kdy budou určitý věci, který už teď jsou v ovzduší, například čipování lidí, to je jenom příprava na světovládu, která tady nastane, po tom, co církev odejde. ... Každý bude sledovatelný.“ (M.K., rozhovor). Splnění proroctví ve víře jedince jen utvrzují, že si vybrali tu správnou církev. „Bible je opravdová kniha... Korán nemá ani jedno proroctví v sobě obsažené, protože samozřejmě, kdyby tam bylo nějaký proroctví, tak se to nenaplní, protože to není pravdivá kniha.“ (J.K., rozhovor).*

Síla uzdravení

TCV učí, že uzdravení je dostupné pro ty, kteří věří, díky Ježíšově pokání. Vycházejí z citace Izajáše 53:5: *„Jenže on byl proklán pro naši nevěrnost, zmučen pro naši nepravost. Trestání snášel pro náš pokoj, jeho jizvami jsme uzdraveni.“* Z poslední věty se můžeme dozvědět, že bychom měli přijmout dar uzdravení, který nám již patří. Bůh je lidem zavázán plněním jejich práv. Těmito oprávněními byli obdarováni při stvoření, při neobstání jim ale byly odebrány ve prospěch satana. Skrz Ježíše na ně opět dostali nárok, jejich víra ale musí být dosti silná a zbavená všeho, co by ji mohlo ohrozit. Výsledkem je totálně zdravé, silné tělo.

„Člověk má duši, žije v těle, ale začíná to v srdci. ... objeví se čtyřicetistupňová horečka. Já věřím, že jsem uzdravený, já jdu, přemýšlím

o tom ve své hlavě a je k tomu i odpovídající jednání. Já v tu chvíli nemám problém jít do vany, jsem schopnej dát si ledovou sprchu a já věřím, že jsem uzdravenej“ (M.K., rozhovor). „Slovo poznání je moc v člověku, aby věděl, že je to nadpřirozený...dodá mu to větší víru a smělost,.. Bůh ví o jeho problému a chce mu pomoci. V tu chvíli chce člověk ještě více svou víru aktivovat a přijmout svoje uzdravení, které mu náleží samozřejmě už od chvíle, kdy Ježíš umřel na kříži za každou nemoc“ (J.K, rozhovor).

Když vycházíme z učení a rozhovorů TCV, můžeme tvrdit následující. Nemocní, kteří pod myšlenkou, že naplno věří v uzdravení Bohem, někdy mohou přestat užívat medikamenty. Pokud se jejich stav během této doby zhorší, může to být jedna z prvních pohnutek, kdy jedinci začnou přemýšlet o svém vyznání. A to jak v negativním, tak v pozitivním pohledu. První vysvětlení je, zda tedy jejich víra je ta správná. Druhé vysvětlení je takové, že nastala chvíle, kdy neobstáli u Boha. Jejich víra v něj nebyla dostatečně silná. Bůh nás chce obdarovat zdravím, jen my na to musíme mít dostatek víry.

Prosperita

„Bůh ti to dal a nehodlá ti to vzít. Bůh je rád, že to máš a že si to užíváš. Toto je národ radosti, probuzení, víry, zázraků, velkých věcí, božích průlomů.“ (Miloš Kozohorský, konference). Podle TCV v našem životě vše záleží na síle, bibličnosti naší víry. Bůh nás poté obdaruje zdravím, dobrým životem, milujícím manželem, bohatstvím, prosperitou, zkrátka vším, co si budete přát. „Ježíš věděl, že ty ve 21. století se budeš chtít radovat, budeš chtít být zdravým a vítězným. ... My žijeme, aby se probuzení mohlo naplno projevit. Co to znamená probuzení? Aby slepí viděli, chromí chodili, hluší slyšeli, mrtví vstávali. Bůh to udělá, když tady budou lidi, kteří věří po celým národě...Ale my do toho musíme jít naplno! Když poznáš, jaký je Bůh, tak musíš do toho jít naplno!“ (Miloš Kozohorský, konference).

V učení můžeme dále nalézt to, že Bůh si přeje, abychom prosperovali. TCV odkazuje například na 2. Korintským 8:9: „Znáte přece milost našeho Pána Ježíše Krista, že se kvůli vám stal chudým, ačkoli byl bohatý, abyste vy jeho chudobou mohli zbohatnout.“ Ve vyznání Miloše Kozhorského je uvedeno: „Jsme bohatí a peníze a věci nám přicházejí každý den, protože Bůh je náš neomezený zdroj a my se více zabýváme tím, kam dát, než tím, odkud dostaneme.“ Učení prosperity také říká, že pokud budeme

dávat, tak budeme sklízet a dostávat. Do budoucna pak můžeme očekávat velké zázraky.

Rozhodnutí přijmout víru

Lidem, kteří se rozhodnou opustit svůj starý způsob života a přijmout nový život v podobě přijetí Ježíše za svého pána, se dostane obrovské změny celé osoby díky znovuzrození. Toto tvrzení je popsáno v Nové Bibli kralické: „Proto, jestliže je někdo v Kristu, je nové stvoření. Staré věci pominuly, hle, vše je nové!“ (2. Korintským 5:17). Člověk nově stvořený je dokonalý, má Boží lásku, nenávidí hřích. Jana Kozohorská v rozhovoru popsala jak vzniká „nový člověk“: „Když člověk dá svůj život Ježíši, tak on se tzv. nově narodí, jeho duch je dokonalejší, je obnovený jeho svědomí, jeho hříchy jsou odpuštěny a on je nový, narodil se z Boha. Dále je třeba pracovat na mysli a na těle.“

3.1.4 Kázání

Zde bych chtěla popsat své pozorování z konference Víry a ohně TCV, pořádané jednou za rok. Letošní se uskutečnila v kongresovém centru budovy UK FTVS. O důvodu mé přítomnosti věděli pouze dva lidé, takže bych jej označila za skryté a částečně zúčastněné. U pozorování se stává problémem výběr situací, které následně mohu analyzovat. Každého by případně podnítil k hlubšímu zkoumání či povšimnutí jiný impuls.

S členy TCV jsem se zde setkala již po několikáté. Naše seznámení proběhlo již na běžném týdenním kázání pro mladé lidi, které probíhá každou středu. Tato konference se od obvyklých týdenních shromáždění liší. Počet lidí se pohybuje kolem dvou set, věkové rozpětí je výrazně větší, převažuje ženské složení a lidé jsou z celé ČR.

Před začátkem se lidé mezi sebou vítali, povídali si. Shromáždění odstartovala moderní píseň *Ježíš je vzkříšený, nad smrtí zvítězil*. Pokud by neznali text, na projekčních plátnech se postupně objevují slova písně. Lidé vstávají, zvedají ruce, jako projev chválení Boha či způsob jak vyjádřit Bohu respekt a úctu. Pastor začíná své kázání: „*On zvítězil nad smrtí, nemocí, on zvítězil... On je vzkříšený. Jsi šťastný? Šťěstí nemůže být, že Ti v práci přidali, že je teplo, že nejsou dvacetistupňové mrazy, že ti nastartovala škodovka.*

Důvodem nemůže být to, že v práci není žádný problém, ale já ti říkám, že důvodem Tvého největšího štěstí je, že Ježíš je vzkříšený. To je základ. Amen. Ježíš je vzkříšený. Aleluja. Amen.“

Kázání se prolíná s písněmi. Lidé se radují, vykřikují „Aleluja! Amen! Sláva Ježíši!“, někteří tancují, jiní leží na zemi v křečích smíchu, jiní sedí s obličejem v dlaních. Konference trvala přes tři a půl hodiny, a přesto z lidí nebyla cítit unavenost. Naopak. Lidé byli povzbuzení, plní života. V polovině konference nechybělo slovo poznání s glosáliemi (mluvení v jazycích), kdy člověk, který slouží na shromáždění, přesně ví, že je zde někdo, kdo má konkrétní zdravotní problém. Následovalo přijetí uzdravení vyzvaných lidí ukončené padnutím vzad do připravených rukou pomocníků.

Cílem shromáždění je podle mě lidi nabudit, podpořit ve víře, uvědomit si, jak je dobrá, dodat jim sílu. Lidé sem přicházejí s očekáváním. „*Máš očekávání dneska? Očekáváš že Bůh bude s tebou jednat?... Já mám očekávání jaké jsem nikdy neměl... Říkám ti, vydej se totálně Bohu a on skrze tebe změní svět.*“ (z konference). „*Život s Bohem je totální bomba. Bůh je dokonalejší, dal člověku život a my jsme z Boha unešení*“ (M.K., rozhovor). Na konci nechybí dobrovolná sbírka: „*Chcete sbírku?*“ „*Jo!*“ „*Sbírka je Boží vůle pro tvůj život. Amen!*“ (z konference).

Dotknout se vítězství můžete kromě na týdenních shromáždění i na Karlově náměstí či na Andělu v Praze. Mezi hlavní cíle a důvody působení TCV je, aby co nejvíc lidí uvěřilo v Boha. „*Když člověk pozná pravdu, tak prostě nemůže mlčet.*“ (J.K., rozhovor). „*Život s Bohem je totální bomba. My jsme na ulici mezi lidma, který strašně moc potřebují Boha a nejhorší na tom je, že oni to nevědí. Ale to, co opravdu potřebují, je vztah s Bohem, i když si myslí něco jiného. Protože Bůh je řešení vždycky na všechno.*“ (M.K., rozhovor).

3.1.5 Mladí členové TCV

Úkolem této části práce je analyzovat rozhovory provedené se čtyřmi členy TCV. Z časových důvodů dvou členů jsem otázky rozhovoru obeslala emailem. Ve výsledku, díky ovlivnění jiným způsobem sběru dat, nevidím významný rozdíl. Přínos v elektronické komunikaci je v možnosti si otázku

déle promyslet, poskytnout větší rozsah odpovědi a podrobného vysvětlení. Respondent vyplní otázky v době, kdy sám chce a není časově limitován oproti rozhovoru. Meze bych hledala v neosobnosti, nemožnosti přizpůsobit rozhovor či nedostatku vlastního pozorování respondenta a jeho reakcí. Rozhovory naopak poskytly možnost okamžité odezvy a případné dovysvětlení.

Vybraní jednotlivci si jsou navzájem dobrými kamarády, stav Marie (21 let) a Martina (25 let) je manželský. Ester (23 let) s Marií jsou studentky. Jana (22 let) a Martin jsou již zaměstnaní. Výběr respondentů byl ve skupině TCV proveden náhodně s dobrovolným přispěním. Standardizované rozhovory byly nahrávané.

Okruh nejbližších známých, kamarádů

Lidé, kteří jsou členům nejbližší, převážně patří do stejné sociální skupiny jako oni, navštěvují TCV nebo jsou jejich příbuzní, manželé či manželky. Vztah s nimi je intenzivnější díky pocitu sdílení duchovních prožitků. Pokud kamarád či rodič nenavštěvuje TCV, jedinci by byli radši, kdyby se k jejich vyznání přidal. Na druhou stranu respektují jejich volbu. *Jana: „Změnit na vztahu s rodiči bych chtěla možná jen to, aby začali být stejně šťastní jako jsem já. Jsou sice věřící, ale ne vždy vidí věci tak, jako je vidím já.“ Marie: „táta je nevěřící, a tak bych si přála aby uvěřil, poznal Boha.“ Kamarádi jsou pro Ester ti, „... s kterými se dokážu bavit do nejhlubších otázek, kterým důvěřuju nejvíc, jsou určitě z církve.“*

Nedá se říct, že by někteří členové oslabili své vztahy mimo skupinu. Marie a Ester navštěvují vysokou školu. Marie s lidmi ze třídy také sportuje a tráví volný čas. *„Mám spoustu kamarádů i ze školy, ale nejvíc si rozumím s těmi, kteří mají stejnou víru.“ Ester dříve hrála volejbal, tenis, má „spoustu kamarádů ze školy“. Malá změna v interakci s ostatními ale nastala: „já jsem měla spoustu kamarádů, sportů, koníčků. ... Milovala jsem partu, můj život se točil kolem zábavy, diskoték, ale já jsem věděla, že mě to nenaplňuje.“ Jak vypadá její život teď? Už se toho neúčastní? „Ne, už nikam nechodím, mě to nebaví, třeba jen sestře na ples, ale jinak ne.“*

Řešení problémů v náboženství

Vycházeli jsme zde z toho, že mladí lidé mají obavy ze samostatného rozhodování, při řešení problémů raději využívají pomoc Boha. Dá se říci, že

tato hypotéza se potvrdila. Dobré vlastnosti získávají též prostřednictvím víry. Jana říká: „*Seběvědomá jsem, ale jen díky Bohu, který mi v tom pomáhá.*“ Marie problém řeší takto: „*Jdu za Bohem a modlím se, co dál. On mi vždycky ukáže cestu, jak to vyřešit nebo jestli se to vyřeší samo.*“ Díky Bohu tedy jedinci dostávají jakési návody, jak řešit situace. Jediný, kdo v postupu řešení problémů neuvedl Boha, byl Martin: „*Mám problémy hlavně se šéfem, takže řeším rychle a co nejlíp, ať se k tomu nevracím.*“

Proč věří?

Důvodů může být několik. Jedna příčina je spojující a nejdůležitější – jedinci často hledali smysl života, něco opravdového, smysluplného. Do uvěření je nenaplňoval život, který žili. Předtím než uvěřili, popisují přátele, díky nimž poznali osobní vztah s Bohem, jako ty, kteří „*opravdu žijí, mají něco, co já nemám*“ (Jana). „*Bůh ze mě učinil toho nejšťastnějšího člověka*“ (Jana). Ester říká: „*Já tohle chci, co máš ty (kamarádka) ve svém životě, tak jsem přijala Ježíše.*“ Martina víra změnila na „*maximálně šťastného všeobecně prosperujícího člověka.*“ Dále povídá o životě s Ježíšem a o tom, že „*je krásný mít tu jistotu, že po smrti jenom získám, půjdu do lepšího.*“ Marie uvádí, že když má v životě těžkou situaci, v tu chvíli si ještě víc uvědomí, že v ní Bůh žije, že ho má a hrozně jí pomáhá. Marie ví, že je to pro ní ta správná cesta.

Ve světě by nemělo existovat zlo

K zajímavému zjištění jsem přišla prostřednictvím otázky, kdy jsem se ptala členů, co si myslí o výroku – vše zlé je pro něco dobré. Ani jeden s tímto tvrzením nesouhlasil. Podle učení máme díky naší víře dostávat jen to nejlepší, v našem životě neexistuje prohra, pochybení. Cituji Janu: „*Lidé potřebují zakoušet jen to Boží dobré a nejlepší.*“ Tvrzení by bylo podle Ester pravdivé, kdyby „*lidi chtěli ve svém životě to zlé, aby měli něco dobré.*“ Martin přirovnává zlo k nemoci a uvádí příklad nesouhlasu s výrokem „*kdy jsou lidi nemocní tak přej, že to zlý (nemoc) je učí pokoře.*“ O smrti mluvila Marie: „*není pravda, že když někdo umře, že to je pro něco dobrý.*“ Proto, abychom poznali to správné, se ale musíme učit z vlastních chyb a prožít i chvíle, které nám nebudou tolik příjemné. Tento výrok by měl patřit k určitému pozitivnímu způsobu života, kdy si i ze špatného příkladu,

prožitku vyberu alespoň jednu pozitivní věc. Život se nedá žít jen lehce, a to je možná to, s čím se tito mladí lidé nechtějí smířit.

Význam TCV a pastora

To, že jedinci mají patřit do TCV, zjistili prostřednictvím modliteb, kdy jim Bůh ukázal, která je pro ně ta pravá. Martin si vybral tuto církev „protože se tady káže nezkraslený Boží slovo, žádný náboženství, tradice, zvyky, ...pastorovo kázání a vyučování mě změnilo.“ Podobný názor má i Marie: „že je to takový živý, hrozně mě to baví, že to není suchárna, že se tady vyučuje Boží slovo, že to není mimo, že pastor si nevymýšlí. Nechci být někde, kdy se něco přidává navíc, nebo ubírá.“ Osoba pastora je nezanedbatelná a nelze ji oddělovat v souvislosti s fungováním TCV: „myslím, že pastor je na správném místě.“ Mladí se snaží vymezit od tradičních forem pojmání náboženství, snaží se hledat novou cestu s tím, že se nechtějí podříditi tradici. Oslovují je věci neobvyklé, provokující.

3.2 Svědkové Jehovovi

Společnost Svědků Jehovových jsem jako malá navštívila několikrát díky svým příbuzným. Informace jsou čerpány z pozorování shromáždění konaného každý týden v neděli, v sálu Království ve Strakonici, literatury Svědků Jehovových a zvukových nahrávek pěti rozhovorů (3 z nich musely být uskutečněny prostřednictvím mailu).

Je možné, že jste se s nimi párkrát osobně setkali. Kladou velký důraz na službu „dům od domu“, kdy lidem sdělují dobrou zprávu z Bible či nabízejí na veřejnosti časopisy *Strážná věž* a *Probud'te se!*.

3.2.1 Historie a vznik Společnosti svědků Jehovových

Prvním zakladatelem hnutí Svědků Jehovových byl Charles Russell. Založil tzv. badatele Bible, kteří četli jeho časopisy a sdružovali se ve studijních skupinách. Za jeho působení se předpovědělo několik dat Kristova návratu (1874, 1878), poslední prodloužené datum bylo stanoveno na rok 1914. Několikáté posunutí data viditelného příchodu málem způsobilo, že se hnutí rozpadlo. Situaci ale zachránil nový nástupce J.F.Rutherford, který

skupinu stmelil, odložil datum na r. 1925 (posledním rok předpovězení byl 1975) a pod jeho vedením přijalo hnutí r. 1931 název Svědkové Jehovovi (Vojtíšek, 2004, str. 97). Jak se k neuskutečněným předpovědím staví člen SJ?: *„SJ otevřeně uznávají, že v jejich porozumění Božímu předsevzetí došlo během let k mnoha úpravám. ... Boží předsevzetí se nemění, ale osvětlení, které Bůh průběžně svým služebníkům poskytuje, vyžaduje, aby upravovali svůj náhled.“* (rozhovor). Rok 1914 je nyní pro Svědky velmi důležitý. Z rozhovoru s Katkou můžeme zjistit proč. *„Od 1. sv. v. (říkají vědci) se morálka otočila úplně na druhou stranu. Z Bible víme, že v r. 1914 Ježíš začal panovat v nebi, ... a Ježíš vyhodil z nebe satana do blízkosti země a ten satan tady škodí, je to vidět. Do 1. sv. v. se zdálo, jakoby vzrůst ve všem, ve vědě, všechno dobrý a najednou buch. Válka, kterou nikdo nečekal a jde to úplně z kopce.“* Roku 1961 vyšel překlad Bible – *Překlad nového světa Svätých Písem*, jiné překlady jsou Svědky považovány za nevhodné. Z rozhovoru s Katkou: *„Do těch ostatních (překladů) si přidávali lidi svoje pocity, názory, ale tohle je vyloženě snaha o doslovný překlad. Co je jiný, to je pár textů, který si ale změnili katolíci a ne my a používá se tam jméno Jehova, který katolíci mají v Kralický bibli taky. Mají napsaný v dodatku na začátku, že je to jenom z český tradice se vypouští slovo Jehova a nahrazuje se českým Hospodinem. Třeba Vietnamci mají v normální Bibli jméno Jehova, takže to je česká záležitost.“*

Působení Svědků Jehovových na českém území se datuje již před rokem 1914. První pravidelná shromáždění se konala v Mostě. Roku 1939 okupační orgány obsadily ústředí SJ a řadu Svědků poslaly do koncentračních táborů. Za komunistické vlády měla být organizace zprvu zlikvidována, ale s postupem času bylo její působení alespoň trochu tolerováno. Statut registrované náboženské společnosti v ČR obdržela Náboženská společnost Svědkové Jehovovi v roce 1993 (Vojtíšek, 2004, str. 98-99).

Ke Svědkům Jehovovým se hlásí 6 miliónů lidí z celého světa. V České republice je zhruba 23 000 členů SJ. To ji řadí na 4. místo v pořadí církví. „Tento počet současně rovněž ukazuje na jeden z nejvyšších přírůstků, neboť to je o téměř tři pětiny více, než kolik bylo těchto věřících sečteno v roce 1991. Příznivci této společnosti jsou přitom poměrně stejnoměrně,

s ohledem na počet obyvatel, rozdělení podle jednotlivých krajů.“
(www.czso.cz).

3.2.2 Učení SJ

Rozdíl oproti jiným náboženským společnostem

Položila jsem otázku členovi SJ, kterým je přes 16 let, zda může popsat základní principy SJ. Odpověď byla: „*Svědkové Jehovovi věří Bibli jako celku, a proto vybírat z ní jen některé nauky a případně k nim přidávat jiné je nepřípustné, protože Bible je Boží slovo.*“ Svědci Jehovovi zdůrazňují rozdíl svého učení oproti jiným křesťanským církvím. Mají je totiž za nástroj „satanův, kvůli jejich víře v Boží trojici, víře v duši, odmítání Božího jména v podobě Jehova“ (Vojtíšek, 2004, str. 98), ukřižování Ježíše na kříži, oslavování svátků či modly a dalším. Z rozhovoru s Katkou: „*(ostatní náboženství) říkají, že se řídí Biblií, ale neřídí. Například u katolíků, ty základní nauky nemají s Biblií nic společného. Posmrtný život, peklo, slaví svátky, které by jako křesťané slavit neměli.*“ Ježíš je brán jako „prvorozený všeho stvoření“ (Koloským 1:15).

Dobrá zpráva

Jedním z posláních SJ je šířit dobrou zprávu. Co to znamená? Již brzy má podle SJ dojít ke katastrofické události. Po ní by mělo dojít k obnově na Zemi, kdy zde budou všichni Svědkové žít ve všeobecné lásce, harmonii. (Vojtíšek, 2004, str. 98). Z rozhovoru s Klárou: „*Budu se snažit spolu s ostatními změnit zemi v ráj.*“ Katka se v rozhovoru také zmínila o ráji: „*Bůh slibuje, že zničí špatný lidi a bude ráj na zemi. ... Na zemi bude mír, nebudu si muset dávat bacha na to, s kým kamarádím. Všichni lidi tam budou dobří, budou věřit v Jehovu, bude spousta času, odpočinku, žádný stres.*“ „A kdo vytrvá až do konce, ten bude zachráněn. A tato dobrá zpráva o Království se bude kázat po celé obydlené zemi na svědectví všem národům; a potom přijde konec.“ (Matouš 24:13,14). Tito spasení se budou dělit do dvou skupin – na „malé stádo“, kteří budou vládnou z nebe, jejichž počet je omezený na 144 000. „Beránek stál na hoře Sionu a s ním sto čtyřicet čtyři tisíce (těch), kteří mají na svém čele napsáno jeho jméno a jméno jeho Otce.“ (Zjevení 14:1). „Velký zástup“ svědků bude žít pod touto vládou na zemi.

Misijní činnost

Na sdílení své víry se mají alespoň částečně podílet všichni členové. Slouží jim k tomu spousta příležitostí při každodenním kontaktu s jinými lidmi. Nejznámější je služba „dům od domu“. Oznamují dobrou zprávu společnosti stejně, jako to dělal Ježíš „když cestoval od města k městu a od vesnice k vesnici, kázal a oznamoval dobrou zprávu o Božím království.“ (Lukáš 8:1).

Výjimečnosti

Svědkové se liší v mnoha názorech od tradiční církve. Mezi nejznámější kontroverzní téma patří odmítání transfúze krve. Řídí se tak podle přikázání z Písma (3. Mojžíšova 17:14): „Nebudete jíst krev těla žádného druhu, protože duše těla každého druhu je jeho krev. Kdokoli ji bude jíst, bude odříznut.“ Toto přimělo hledat nové postupy a řešení jak nahradit krev. Medicína tak dosáhla díky Svědkům v této oblasti značných pokroků. Nemůžeme ale popřít skutečnost, že někteří touto domněnkou přišli předčasně o život.

Dále odmítají slavit Vánoce, narozeniny, svátky, lidskou vládu, službu v armádě a zdravení vlajky (Enroth, 1994, str. 96). Důvody? Křesťané by tyto svátky slavit neměli, poněvadž tím uctívají stvoření. Uznávají jen teokratickou formu vlády. Václav: „*Bůh Jehova, je hlavou Krista. Kristus je hlavou sboru a obdobně jako v 1. století, když sbory zakládal Ježíš se svými učedníky, je na zemi vedoucí sbor a v každém sboru jmenování „starší“ muži. Toto uspořádání se dle Bible nazývá teokratické.*“ Jiná forma vlády není účinná.

3.2.3 Kázání

Každý týden se sbor SJ schází v sále Království a konají se zde shromáždění. SJ ve Strakoncích dostali darem od členky pozemek, na kterém si postavili vlastní budovu, v níž se mohou v neděli sejit. Studium Bible se Svědci věnují hodinu a půl, po skončení si mezi sebou povídají. Shromáždění je pro všechny věkové kategorie. Jsou zde malé čtyřleté děti, což vyžaduje trochu disciplíny, i devadesátiletí. O záměru mé návštěvy jsem si se členy promluvila až po skončení shromáždění.

U vchodu do sálu každého stiskem ruky přivítá Svědek Jehovův. Na mou přítomnost zareagoval vřelým pozdravem, konstatováním, že jsem zde nová a že ke Svědkům patří řada známých lékařů a právníků ze Strakonice. Zanedlouho začalo shromáždění. Všichni povstanou a z otevřených knížek zpívají písně chválící Jehovu. Následuje modlitba, poté přednáška na vybrané téma. Dnešní se zamýšlela nad tím, zda Bůh schvaluje všechna náboženství. Dá se najít náboženská absolutní pravda? Odkazuje se na kapitolu Skutků (10:6,7), kdy Izraelité uvěřili ve více Bohů a následkem toho je Jehova prodal Filištinům. Pokládají se zde další otázky, na které vyhledávají odpovědi v Bibli: K čemu lidi vede pravé náboženství? Jaké ovoce nese falešné náboženství? Přednáška vyžaduje soustředění, vznášejí se otázky a cituje z Bible. V některých otázkách přínosný leč monotónní přednes je ukončen po hodině oslavnou písní. V druhé polovině se rozebírá text z měsíčníku *Strážná věž*. Cílem shromáždění je seznámení či oživení učení SJ, setkání s ostatními věřícími, cítění většího povzbuzení prostřednictvím lidí, kteří věří v to samé.

3.2.4 Mladí členové SJ

Úkolem následujících řádků je analýza rozhovorů provedených s mladými členy SJ. Celkem vycházím opět ze čtyř rozhovorů, z nichž dva byly uskutečněné prostřednictvím emailu. S výběrem vhodných respondentů mi pomohla Veronika. Bylo těžké na shromáždění najít mladého člověka, který by poznal pravdu bez prostřednictví své rodiny. Všichni respondenti patří ke Svědkům odmala, ačkoliv někteří se v průběhu členství pokusili ověřit pravdu na vlastní popud. Navzájem jsou si dobrými kamarády. Rozhovor jsem vedla s Katkou (18 let), Veronikou (20 let), Klárou (18 let) a Štěpánem (15 let). Kromě Verči jsou všichni studenty. S panem Václavem proběhl rozhovor skrze email. Rozhovor s ním byl založen na otázkách týkajících se učení a víry SJ.

Nejbližší známí a kamarádi respondentů

Přátelé, s kterými si mladí členové nejvíce rozumějí, patří též do společnosti SJ. Jsou jim blízcí jejich vírou, sdílením stejných myšlenek a hodnot. Vzhledem k tomu, že většina mladých začala pravdu poznávat již od malička, jejich rodiny se stýkaly s dalšími rodinami ze sboru, mají mladí

často nejvíce kamarádů právě odsud. Jiní činitelé socializace v dětském věku (jedinci z kroužků, rodiny, které nejsou členy,...) tak nemají na jedince výrazný vliv. Z rozhovoru s Katkou: „*Já vlastně kamarády, kteří nevěří v Jehovu, nemám. Věřím od malička, naši začali poznávat pravdu, když mi byly dva roky.*“ ... „*Nemám důvod se s nima hlavně kamarádit. Nelíbí se mi jejich vlastnosti, nechci s nima bejt. Tím nechci říct, že jsou všichni špatní.*“ ... „*...oni mají prázdný život, žijou zábavou, sexem, kde se kdo opije. Tady to tak není.*“ Katka jiné srovnání nemá a ani nechce mít. Ze styku s okolím má negativní zkušenosti. Snaží se být lepší než její vrstevníci, žít život, který se líbí Jehovovi. Okolní prostředí bere jako něco hodně vzdáleného: „*... nemám kamarády ve světě...*“ Klára se připojila ke studiu Bible u SJ až v třinácti letech. V té době již měla kamarády, kteří nepatří ke SJ. Z rozhovoru: „*Moji nejbližší známí jsou především ze sboru a ze školy. Další jednotlivci potom ze vsi, z hudebky a z tanečních.*“ Veronika patří ke SJ odmala, v patnácti letech se o pravdivosti víry snažila přesvědčit sama, na určitou dobu tak přerušila studium se Svědky. Na otázku, z jakého prostředí jsou Tvoji nejlepší přátelé, odpověděla: „*Ze školy, pak hodně sportovci z plavečáku a samozřejmě ze sboru. Ze sboru nejlepší kamarádi.*“

Na rozdíl od TCV, SJ nemají rozdělená shromáždění podle věkové struktury. Mladí si proto také váží zkušenosti starších, a zároveň je starší utvrzují ve funkčnosti víry SJ. Katka: „*Mám ráda i starší lidi, že mají víc zkušeností, ... nejsem s nima jenom tady (na shromáždění).*“

Proč SJ?

Ke SJ se hlásí většinou proto, že právě tato náboženská skupina se řídí podle toho, co je napsáno v Bibli a ne jinak. Ostatně, toto přesvědčení má jakákoliv náboženská organizace. Proč tedy právě SJ? Václav v rozhovoru uvádí, že: „*Na rozdíl od všeobecně rozšířeného názoru, že víra lidi udržuje ve strachu a v područí církevních hodnostářů, pravá víra naopak přináší lidem svobodu, které je například formou tradic a strachu z lidí svazují.*“ Dále cituje Jana 8:32 „*...poznáte pravdu a pravda vás osvobodí...*“. Veronika: „*Bible je Boží slovo. Jediní Svědkové se tím řídí.*“

Budoucnost

Svědkové Jehovovi očekávají brzký příchod Božího království. Mluví o ráji na Zemi a odstranění všeho zlého, špatného, v životě člověka.

V budoucnu dojde k dovršení a odměnění činnosti SJ. Katka: „*Bůh slibuje, že zničí špatný lidi, bude ráj na Zemi. Moje budoucnost - že na Zemi bude mír, že si nebudu muset dávat bacha na toho, s kým kamarádím, že tam budou lidi všichni dobří, že budou všichni věřit v Jehovu a bude spousta času, odpočinku žádný stres, že budu dělat všechno, co mám ráda, bude na to čas.*“ Klára to vidí podobně: „*Po příchodu Božího království budu určitě zakládat rodinu a nebo rozšiřovat, pakliže už jí budu mít. Budu se věnovat hudbě, seznamovat se s novými lidmi, uvidím se se vzkříšenými a budu je učit o Jehovovi. Budu se snažit spolu s ostatními změnit Zemi v ráj.*“

Vyloučení

K vyloučení dojde v případě překročení pravidel, nedodržení závazků, které jedinec slíbil, že dodrží. V tomto případě mají členové SJ doporučeno s jedincem přerušit jakékoliv styky, od zdravení po sdílení jídla. Pokud byl jedinec pokřtěn, znamená to, že slib byl učiněn na celý život a tímto zradil Boha a SJ. Katka o kamarádce, která opustila Svědky Jehovovy: „*Je mi to líto vůči ní. Ona ztratila naději. Nevím, co v tom světě vidí, že odešla. Když člověk vidí, co je napsané v Bibli, když vidí to chování lidí ve světě, co ji tam táhlo.*“ Klára je jediná, která ze všech rozhovorů na otázku, co by se v jejím životě změnilo, pokud by vystoupila ze Společnosti Svědků Jehovových/TCV, odpověděla i v pozitivním směru: „*Určitě bych získala spoustu volného času, spoustu možností, jak trávit volný čas. Možná nějaké nové kamarády. ... Začala bych se asi více soustředit na školu. ... Získala bych si sympatie nevěřících členů rodiny.*“ Stejně jako Štěpán ale také uvádí, že by se jí změnil úplně celý život, přišla by o přátele ze sboru a o vztah s Bohem. Znovu nabytý volný čas, vidí stejně jako členové TCV za „neplodně“ využitý.

Konverze

Mladí členové se do společnosti SJ dostali ve většině případů prostřednictvím svých nejbližších. Katka našla cestu Bohu díky výchově a následně samostatným ověřováním. Katka: „*Jsem ráda, že mě naši tak vychovali v tom duchovním smýšlení.*“ Veronika sice taky chodila na shromáždění odmala, ale v patnácti letech si chtěla udělat vlastní názor a od učení SJ se na chvíli distancovala. Nyní je přesvědčena, že si vybrala správně. Veronika: „*Pro mě osobně by bylo lepší, kdybych poznala pravdu až teď, jsem hodně ovlivněna našima, jak mě v tom vychovávali.*“ Štěpánovi je právě

patnáct let: „Zjistil jsem, že je to ta správná a sám jsem se rozhodl.“ Zdůrazněné části věty použili i další, s kterými jsem rozhovor vedla.

3.3 Porovnání

Porovnáním dvou náboženských skupin zde nechci dojít k závěru, která ze skupin má nárok na označení správná či pravdivá, a upřednostňovat jednu před druhou. Záměrem je vyzdvihnout společné či rozdílné důsledky učení nebo přístupu členů k víře. V rozhovorech byly v každé skupině užity stejné baterie otázek.

3.3.1 Rozdíly či shody ve víře

Nejvýraznější odlišnost najdeme v typu konverze náboženské společnosti. SJ mají na české scéně vybudovanou delší historii působení než náboženská skupina TCV. První konverité SJ již nyní vychovali děti, které jsou díky rodině a následnému samostatnému ověření o pravdivosti víry též členy SJ. Ve strakonickém sboru jsme nenalezli mladého člověka, který by do organizace vstoupil proto, že hledal odpovědi či pravdu z vlastní iniciativy. Do hnutí TCV častěji patří lidé, kteří již vyzkoušeli jiné náboženské skupiny či se s hnutím seznámili až po patnáctém roku.

Rozdílnost je znát v přístupu k daru od Boha. TCV vyznává, že Bůh je zde pro nás, rozdává dobré, uskuteční nás šťastným, jedinou podmínkou je síla naší víry v Boha. Toto vše je nám dostupné díky obětování Ježíše. SJ nejprve projeví vlastní snahu o věci od Jehovy a snaží se dodržovat stanovená pravidla.

Neshodu lze postřehnout v jiném chápání budoucnosti. TCV věří v proroctví, kdy každý věřící „v okamžiku zmizí ze Země, vstříc Ježíši a v tu chvíli tady na zemi propukne velký soužití, sedmiletá doba.“ (M.K., rozhovor). SJ prohlašují, že na Zemi po příchodu Božího království bude ráj.

Shodnost pozorujeme, pokud mluvíme o vztahu nových náboženských hnutí k církvi, k tradičním náboženstvím. Členové obou hnutí mluví o nalezení pravdy, odpovědi nebo o pochopení, jak věci správně

fungují. Vymezují se ke katolictví jako k církvi, která nedokáže vysvětlit základní nauku, je zkosnatělá.

Jednotné se zdá být i využití nových náboženství jako důležitých prvků v řešení problémů. Víra jim dodává sílu a návody, jak složité situace řešit.

3.3.2 Mladí členové TCV versus SJ

Nejprve shrnu odlišnosti v názorech, postojích mladých lidí dvou nových náboženských hnutí. V hnutí TCV se k otázce, co by se v jejich životě změnilo, pokud by vystoupili z TCV, všichni vyjádřili tak, že by k žádnému velkému převratu v jejich životě nedošlo. Jejich život není postavený na náboženském společenství, ale na vztahu k Bohu. Oproti tomu členové SJ přiznali, že vyloučení by byl dost podstatný zvrát v jejich životě. Je spojen s negativním pohledem na tuto skutečnost. Vystoupení je bráno jako zrada Boha, ale i členů společnosti. V tomto momentě se přeruší všechna přátelství.

Markantní rozdíl se objevil v názoru k tvrzení - vše zlé je pro něco dobré. Zatímco členové TCV si myslí, že lidé by měli prožívat jen to Boží, dobré, protože pak jejich život dostává na kvalitě, členové SJ se vyjádřili tak, že ze špatného vytěží dobré díky poučení se ze svých chyb. Zde se projevil vliv učení TCV, kdy člověk na zemi má dosáhnout největších úspěchů, žít v bohatství a mít zdraví. U SJ má být člověk spokojen v Božím království po strastiplné cestě životem na zemi.

Mnohem větší je výčet shod členů nových náboženství, z čehož plyne, že pro věřící mají nová náboženská hnutí stejný význam či důvody proč věřit. Patřit do nového náboženství znamená mít zde nejbližší okruh svých známých, sdílet s nimi volný čas, posilovat zde díky nim svou náboženskou identitu a žít tzv. život dle osnov učení skupiny. Málokdo z respondentů má jinou stejně blízkou sociální skupinu, kde by mohl získat náhled na své učení s odstupem. Ze svědků Jehovových to byla pouze Veronika. Svědčí o tom i skutečnost, že se pokusila na určitý čas upustit od členství a přeměřit si co je pro ni pravda a co ne. Členové TCV měli možnost zhodnotit skupinu a její učení před vstupem, ačkoli nyní jim chybí.

Společná vlastnost členů nových náboženství je způsob, jakým řeší problémy. Bible a Bůh jsou zde jako jediná vhodná pomůcka při hledání odpovědi, řešení, spravedlnosti, mravnosti, práva a dalších.

Závěr

Mladí lidé více akceptují změny, rádi zkoušejí nové přístupy, odlišují se, jsou zvědaví a s tím souvisí, proč jsou pro ně nová náboženská hnutí volbou číslo jedna. V této skupině si jedinci najdou silné sociální zázemí, které jim stačí být jediným zdrojem řádu, zásad, náboženských myšlenek někdy i známých a volného času. Mezi hlavní priority v životě vždy mladiství uvedli, ať již na prvním či druhém místě, vztah s Bohem a víru. Následně by mělo být dáno prostřednictvím silné víry jedincům to ostatní, co od života očekáváme.

Důvodem, proč mladí volí nová náboženská hnutí, je pocit nutnosti znát pravdu, dozvědět se odpovědi k náboženským otázkám, ale hlavně chtít žít lepší naplněný život, kdy cítí, že to co dělají má smysl, odměnu a význam do budoucna.

Při tolika možnostech volby v životě se k novým náboženským hnutím mladí lidé většinou dostanou po více zkušenostech z jiných náboženských skupin. Při opouštění stávajícího způsobu života výměnou za nový provádějí jedinci několik důležitých rozhodnutí. Na rozdíl od nich mladí členové ze SJ nikdy odlišný způsob života neznali, poněvadž se do rodiny SJ narodili a víru přejali.

Přínos v působení TCV může společnost shledávat v úsilí skupiny ovlivnit stávající českou náboženskou scénu. Způsob, jakým je víra podávána, je přizpůsoben i měnící se společnosti, potřebám lidí. Lidé rádi dostávají toužebné cíle bez předchozí snahy. Ve výsledku si lehčí cestou ale kolikrát sami v nevědomí škodí. Některé problémy se jednoduše nedají vyřešit, člověk se musí umět vyrovnat s případnou porážkou, smířit se s danými věcmi. V tomto náboženství se ale porážka neuznává, člověk musí mít vítězství, žít perfektní život, milovat vše kolem sebe a být všemi milován.

Metoda pozitivního vyznávání, kdy to, co vyřkne, nabývá okamžitého uskutečnění díky Bohu a naší víře v něj, se někdy může stát pro členy nebezpečná. Otázkou zůstává, zda jsou svědectví pravdivá. Pro členy TCV jistě ano. Selhání člena v problému může být vysvětleno nedostatečnou schopností věřit v to, co vyznávám. K jednomu problému se přidává další – obvinění sebe sama, že jsem neobstál(a) před Bohem a nedokonalosti ve víře.

Za přínos učení SJ můžeme pokládat disciplínu, snahu Svědků být čestným, dostát vlastním zásadám, důraz na rodinné hodnoty nebo chuť pomoci jiným lidem. Učení skupiny vychází z neustálého studia Písma svatého a nabádá k přemýšlení, hledání odpovědí na náboženské otázky. Členové vyhledávají jistý řád a přitahuje je způsob života s důrazem na čisté hodnoty člověka. Společnost se stává velmi hodnotnou pro starší členy, kteří zde mají silné sociální vazby a nové podněty, byť jednosměrně zaměřené.

Naděje v budoucí ráj na zemi plné úrody, spokojenosti, dobra, kdy jediná možná úspěšná forma vlády je teokracie, odbíhá od reality života. Lidé mají předpoklad žít šťastně i nyní, v přítomnosti. Negativní působení okolního světa je organizací zveličeno a ovlivňuje každodenní život člena.

S tím souvisí i větší izolovanost členů od jiných sociálních skupin. Někteří službou SJ zasvětili svůj život, a tak i oblasti života jedince, které nejsou přímo spojeny s touto vírou, podléhají vlivu a osobě se nedostává informací odlišných pohledů na skutečnost.

Nová náboženská hnutí se shodují svým významem a působením na mladé lidi. Lidé jsou v nových náboženstvích spokojeni, mají potěšení z toho, že našli pro sebe to správné a mají stejnou chuť to sdělit i ostatním lidem, aby i oni poznali to, co členové nyní prožívají. Náboženské společenství je pro ně místem, kde cítí zázemí, jistotu a mohou se zde duševně vzdělávat.

Projekt

Lucie Ratajová

SOSP

FSV UK

Projekt bakalářské práce

Předpokládaný název: Mladí lidé a nová náboženská hnutí

Charakteristika problému:

V dnešní uspěchané době si začíná mnoho lidí uvědomovat možnou zbytečnost své existence. Lidé se snaží najít v něčem, co by je naplnilo. Každý si najde alespoň pár činností, které ho baví. Sport, kultura, sběratelství, duchovní život a další. V ČR byl určitou dobu státní ateismus. Po změně režimu se objevily nové formy náboženství. Nakolik ovlivňují život mladých lidí?

Výběr téma, položené otázky, cíle:

Toto téma mě upoutalo proto, že s tématem náboženství se v životě setká každý z nás. Záleží na tom, nakolik vás osloví. Proč právě mladí lidé nová náboženství vyhledávají? V mém dětství jsem se setkala se Společností svědků Jehovových a nyní s odstupem času bych se ráda dozvěděla podrobné informace o této náboženské skupině a jejích členech. Na jaké potřeby a otázky jim náboženství dává odpověď a řešení? Napadají mě otázky, co je vede k tomu, aby se stali členy? Co jim přináší členství? Mohu označit určité typy lidí, kteří jsou členy nových náboženství? Mohou to být ti, kteří cítí beznaděj, hledají společnou duši, útěchu, sami sebe a cítí se sami? Nebo to jsou lidé, kterým záleží na jejich budoucnosti, hledají odpověď na určité otázky, rádi se vzdělávají a objevují nové principy v životě? Chtěla bych se zaměřit i na otázky vztahující se k funkci, působení nových náboženských hnutí. Jakou mají funkci ve společnosti? Čím přispívají společnosti?

Práce by měla být popisem činnosti nových náboženství a charakteristikou jejich přívrženců. Hlavní otázkou práce by tedy mělo být, jací jsou lidé v nových náboženských hnutích a co jim nová náboženství

přináší.

Průběh:

Práce by se měla opírat o pozorování ve vybrané skupině nového náboženství. Uvedu zde možné skupiny, které by stály alespoň za pár návštěv, abych pronikla do jádra problému a ze své zkušenosti věděla, o čem píše. Informačním zdrojem by se mohly stát skupiny - Svědkové Jehovovi, Akropolis, Haré Kršna nebo Vesmírní lidé. Po důkladnějším probádání mohu najít jiné, vhodnější.

Orientační seznam literatury:

ABGRALL, Jean-Marie. *Mechanismus sekt*. Praha: Karolinum, 2000. ISBN 80-7184-774-7.

HASSAN, Steve. *Jak čelit psychické manipulaci zhoubných kultů*. Brno: Nakladatelství Tomáše Janečka, 1994. 286 s. ISBN 80-85880-03-2.

VOJTÍŠEK, Zdeněk. *Encyklopedie náboženských směrů a hnutí v České republice: náboženství, církve, sekty, duchovní společenství*. Praha: Portál, 2004. 462 s. ISBN 80-7178-798-1.

Použitá literatura

ABGRALL, Jean-Marie. *Mechanismus sekt.* Praha: Karolinum, 2000. ISBN 80-7184-774-7.

BATSON, C. Daniel – SCHOENRADE, Patricia – VENTIS, W. Larry. *Religion and the individual. A Social – Psychological Perspective.* New York: Oxford University Press. 1993.

EKUMENICKÉ KOMISE PRO STARÝ A NOVÝ ZÁKON. *Bible. Písmo svaté Starého a Nového zákona. Ekumenický překlad.* Praha: Ekumenická rada církví v ČSR, 1984. 987 s.

GIDDENS, Anthony. *Důsledky modernity.* Praha: Slon, 1998. 195 s. ISBN 80-85850-62-1.

HASSAN, Steve. *Jak čelit psychické manipulaci zhoubných kultů.* Brno: Nakladatelství Tomáše Janečka, 1994. 286 s. ISBN 80-85880-03-2.

HEELAS, Paul. *The New Age Movement. The Celebration of the Self and the Sacralization of Modernity.* Oxford: Blackwell. 1999.

JANDOUREK, Jan. *Sociologický slovník.* Praha: Portál, 2001. ISBN 80-7178-535-0.

KOZOHORSKÝ, Miloš. *Vyznání reality mého života.* 2002.

LUŽNÝ, Dušan. *Nová náboženská hnutí.* Brno: Masarykova univerzita, 1997. ISBN 80-210-1645-0.

LUCKMAN, Thomas. *The Invisible Religion. The Problem of Religion in Modern Society.* New York: Macmillan. 1967.

NEŠPOR, Zdeněk. *Příručka sociologie náboženství.* Praha: Slon, 2008. ISBN 978-80-86429-92-2.

PARTRIDGE, Christopher Hugh. *Encyklopedie nových náboženství : nová náboženská hnutí, sekty a alternativní spiritualita.* Praha: Knižní klub, 2006. 446 s. ISBN 80-242-1605-1.

PORTERFIELD, Kay Marie. *O sektách*. Praha: Lidové noviny, 1997. 173 s. ISBN 80-7106-233-2.

REMEŠ, Prokop. Problémy s explikací. *Dingir*, 2001, vol. 4, no. 2, s. 38, ISSN: 1212-1371.

ROOF, W. Clark. *Community and Commitment*. New York: Elsevier. 1987.

SAK, Petr. *Proměny české mládeže: česká mládež v pohledu sociologických výzkumů*. Praha: Petrklíč, 2000. 291 s. ISBN 80-7229-042-8.

SIMMEL, Georg. *Peníze v moderní kultuře a jiné eseje*. Praha: Sociologické nakladatelství, 1997. ISBN 80-85850-50-8.

STARK, Rodney – BAINBRIDGE, William, S. *A Theory of Religion*. Montreal: P. Lang, 1987.

VOJTÍŠEK, Zdeněk. *Encyklopedie náboženských směrů a hnutí v České republice: náboženství, církve, sekty, duchovní společenství*. Praha: Portál, 2004. 462 s. ISBN 80-7178-798-1.

VOJTÍŠEK, Zdeněk. *Nová náboženská hnutí a jak jim porozumět*. Praha: Beta Books, 2007. 210 s. ISBN 978-80-86851-64-8.

WATCH TOWER BIBLE AND TRACT SOCIETY OF PENNSYLVANIA. *Překlad nového světa Svatých písem*. Brooklyn: Watchtower Bible and Tract Society of New York, International Bible Students Association, 1991. 1662 s.

WILSON, B. *Religion in Sociological Perspective*. Oxford – New York: Oxford University Press, 1992, no. 6.

Elektronické zdroje:

Biblická apologetika.

URL: <<http://www.apologet.cz/>> [cit. 2009-05-10].

Národní ústav odborného vzdělávání.

URL: <<http://www.nuov.cz/>> [cit. 2009-05-8].

Občanská společnost.

URL: <[http:// www.obcan.ecn.cz/](http://www.obcan.ecn.cz/)> [cit. 2009-05-4].

Statistická ročenka České republiky 2008.

URL: <[http:// www.czso.cz/](http://www.czso.cz/)> [cit. 2009-05-8].

Stránky TCV.

URL: <[http:// www.sluzbatriumfalnivyry.cz](http://www.sluzbatriumfalnivyry.cz)> [cit. 2009-04-10].

Společnosti pro studium sekt a nových náboženských směrů.

URL:<http://www.sekty.cz/texty/netradicni_nabozenstvi/kap3/hnutivyry.html
> [cit. 2009-05-11].

ŠTAMPACH, Odilo Ivan. *Co je a co není sekta: Je potřeba kultivovat pojmosloví*. Dingir, 2000. č. 4 [online]. 2000

Dostupné z: <<http://granosalis.cz/article.php?sid=2096> > [cit. 5. května 2009].

ŠTAMPACH, Odilo Ivan. *K právnímu postavení církví a náboženských společností*.

Dostupné z: <[http:// www.vit.p.sweb.cz/](http://www.vit.p.sweb.cz/)> [cit. 2009-05-10].

ŠTAMPACH, Odilo Ivan. *Výňatek ze Zprávy o stavu lidských práv v České Republice* [online]. 2000.

Dostupné z <<http://vit.p.sweb.cz/streva/helcom00.html>> [cit. 2009-5-6].

Ústav pro informace ve vzdělávání.

URL: <[http:// www.uiv.cz/](http://www.uiv.cz/)> [cit. 2009-05-12].

Seznam příloh

Příloha č. 1: Komunita Taizé v Burgundsku (2x obrázek)

Příloha č. 2: TCV (3x obrázek)

Příloha č. 3: Hromadný křest nových členů Svědků Jehovových na strahovském stadionu Evžena Rošického v Praze. (obrázek)

Příloha č. 4: Skladba obyvatelstva podle náboženského vyznání v roce 1950 a v letech 1991 a 2001 (tabulka)

Příloha č. 5: Tabulka porovnávací okolností a způsoby vyznání členů TCV (tabulka)

Příloha č. 6: Tabulka porovnávací okolností a způsoby vyznání členů SJ (tabulka)

Příloha č. 7: Otázka transfúze ve společnosti Svědků Jehovových (tabulka)

Příloha č. 8: Rozhovor s členkou TCV – Marie, 21 let, studentka, věří v Boha od 5 let.

Příloha č. 9: Rozhovor s členkou SJ – Katka, 18 let, studentka, ve víře od malička.

Příloha č. 10: Rozhovor s panem Václavem, který proběhl prostřednictvím emailu

Příloha č. 11: Rozhovor s manželi Kozohorskými

Přílohy

Příloha č. 1: Komunita Taizé v Burgundsku (2x obrázek)

Zdroj: <http://www.taize.fr/>

Příloha č. 2: TCV (obrázek)

Zdroj: <http://www.reflex.cz/>

Příloha č. 3: Hromadný křest nových členů Svědků Jehovových na strahovském stadionu Evžena Rošického v Praze.

Zdroj: <http://www.zpravy.idnes.cz/>

Příloha č. 4: Skladba obyvatelstva podle náboženského vyznání v roce 1950 a v letech 1991 a 2001 (tabulka)

Ukazatel	1950		1991		2001		Index 2001/1991
	absolutně	%	absolutně	%	absolutně	%	
věřící celkem	8 353 282	93,9	4 523 734	43,9	3 288 088	32,2	72,7
z toho:							
Církev československá husitská	946 497	10,6	178 036	1,7	99 103	1	55,7
Církev římskokatolická	6 792 651	76,4	4 021 385	39	2 740 780	26,8	68,2
Československá církev evangelická	401 729	4,5	203 996	2	117 212	1,2	57,5
Ostatní	212 405	2,4	120 317	1,2	330 993	3,2	275,1
z toho:							
Nábož. Spol. Svědkové Jehovovi	x	x	14 575	0,1	23 162	0,2	158,9
Pravoslavná církev v českých z.	50 063	0,6	19 354	0,2	22 968	0,2	118,7
Slezská evangelická církev a. v.	57 807	0,6	33 130	0,3	14 020	0,1	42,3
Osoby bez vyznání	519 962	5,8	4 112 864	39,9	6 039 991	59	146,9
Nezjištěno	22 889	0,3	1 665 617	16,2	901 981	8,8	54,2
Obyvatelstvo celkem	8 896 133	100	10 302 215	100	10 230 060	100	99,3

Zdroj: <http://www.czso.cz/>

Příloha č. 5: Tabulka porovnávací okolností a způsoby vyznání členů TCV (tabulka)

	Jana	Ester	Martin	Marie
Stupeň konverze	oslabení citů mimo skupinu	oslabení citů mimo skupinu	vznik citového pouta	vznik citového pouta
Řešení problémů	rada od Boha	čeká, jak se situace vyvine	rychlé řešení	Bůh ukáže cestu
Události předcházející vstupu	chyběl osobní vztah s Bohem v jiných nábož. skupinách	Bůh jí ukázal správnou církev	vlastní rozhodnutí	matka věřila, Marie si sama ověřila a pak uvěřila
Hlavní priority v životě, životní cíle	Bůh, manžel, rodiče	Bůh, rodina, nejbližší, oslovit lidi Ježíšem	zachránit lidi ze smrti, měli by dát svůj život Ježíši	aby otec uvěřil, dokončit školu

Příloha č. 6: Tabulka porovnávací okolností a způsoby vyznání členů SJ (tabulka)

	Katka	Verča	Klárka	Štěpán
Stupeň	oslabení citů	vznik	vznik citového	vznik

konverze	mimo skupinu	citového pouta	pouta	citového pouta
Řešení problémů	„Ať nad našima sporama nezapadne slunce.“	problémy potřebují čas	„Ať slunce nezapadá nad vaší podrážděnou náladou.“	-----
Události předcházející vstupu	výchova, postupné ověřování pravdy	výchova, potřebovala se sama přesvědčit	matka členkou SJ, ve 13 začala studovat Bibli	věřící rodina, sám se rozhodl
Hlavní priority v životě, životní cíle	„Neustále dávejte Království na 1. místo a ostatní Vám bude přidáno.“	VŠ, šťastná rodina	služba Bohu, dobrý vztahy v rodině, VŠ	upevnění vztahu k Bohu

Příloha č. 7: Otázka transfúze ve společnosti Svědků Jehovových (tabulka)

Co je zakázáno v roce 2008?	Co je povoleno v roce 2008?
Plná krev Plazma Červené krvinky (erytrocyty) Bílé krvinky (leukocyty) Destičky (trombocyty) Autotransfúze Dárcovství krve	Albumin Imunoglobuliny Očkovací látky Srážlivé (koagulační) faktory Hemoglobin Hemin Interferony Sběr krve z rány (cell-saver) Hemodiluce Mímotělní krevní oběh Dialýza Epidurální krevní záplata Plazmaforéza Značení krve (mimo tělo a její vrácení) Koncentrát krevních destiček autologní (vyrobený z pacientovy vlastní krve)

Zdroj: <http://www.krev.info/Text/dokumentPlnamoc2008.htm>

Příloha č. 8: Rozhovor s členkou TCV – Marie, 21 let, studentka, věří v Boha od 5 let.

Jak trávíš svůj volný čas? A jaké máš zájmy?

„Svůj volný čas, teda jsem studentka, musím říct, tak hodně mi zabírá škola a jinak svůj volný čas trávím (už jsem vdaná) se svým manželem, to je teda můj největší zájem, toho jsem dostala od Boha, tak k sobě patříme. A jinak hrozně ráda zpívám, i tady v církvi zpívám.“

Ty patříš ke kapele?

„No, ke kapele patří, to fakt miluju, zpívání a hlavně zpívání Bohu, protože tím prostě vyjadřuju ten svůj vztah k němu, takže hrozně ráda zpívám, maluju,.... Bůh je na prvním místě, chodím na shromáždění, doma čtu Bibli, poslouchám Slovo, ráda se scházím s mladými lidmi, s lidmi ze školy, se všema mladýma.“

A manžela máš tady z TCV?

„On je z Brna a vlastně teď se přestěhoval do Prahy a chodí taky sem.“

Do jakých církví jsi chodila předtím?

„Uvěřila jsem v 5 letech, snad ještě dřív, když už jsem chápala, to si pamatuju, že jsem chápala, o co jde, tak jsem se sama rozhodla uvěřit v Boha. Tak jsem chodila do KSK – Křesťanský společenství, potom je tam takovej černochoch - Festus se jmenuje, takže k Festovi, potom do Victory – to je nějaká americká církev, to vyučovali anglicky a překládali česky a potom ještě do Křesťanskýho centra víry, to je menší církev a pak asi tady. Tady jsem ukotvila a jsem tady několik let.“

Z jakého prostředí pocházejí Tvoji nejbližší známí, kamarádi?

„Tak nejbližší mám určitě věřící, protože když někdo věří v Boha a myslí to vážně, tak žije svůj život pro Boha. Mám spoustu kamarádů i ze školy se kterými se bavím, ale nejlíp si rozumím s těma, který mají stejnou víru, můžeme si o tom povídat a sdílet si, určitě z církve.“

Co pro tebe znamenají rodiče a jestli je tam něco, co by si chtěla změnit v tom vzájemném vztahu?

„Rodiče pro mě znamenají hrozně moc. Máme skvělý vztah s mámou i s tátou a oni mě hrozně podporují ve všem. Jsem jim za to vděčná a akorát bych si přála s tátou víc komunikovat. My spolu komunikujeme normálně, ale on pracuje v zahraničí, takže se vidíme málo a pak táta je nevěřící a tak bych si přála, aby uvěřil, poznal Boha.“

Proč je pro tebe právě TCV ta správná a pravá církev?

„Protože, jak už jsem říkala, prošla jsem hodně církví tady. Ještě než jsem sem začala chodit, tak jsem měla odsud hodně kamarádů, ale to není to hlavní vůbec, ale nějak jezdila jsem na ty konference a tady jsem věděla, že je to ono, tady je to takový živý, že mě to hrozně baví, že to není suchárna, že se tady vyučuje Boží slovo, že to není mimo, že pastor si nevymýšlí, že jede podle Božího slova a o to mně jde. Ne bejt někde, kde se něco přidává navíc nebo ubírá, ale je to Slovo.“

Jak sis představovala budoucnost před vstupem do Triumfálního centra víry a jak si ji představuješ teď?

„Já jsem od malička věřící, takže úplně stejný.“

Hlavní priority? Životní cíle?

„Zní to monotónně, ale my to tady žijeme, aby co nejvíc lidí se dozvědělo o Bohu, což jakoby není můj cíl, na co si se ptala. Děláme evangelizaci a říkáme lidem o Bohu, a co se týče přímo mě, tak aby táta uvěřil a já bych chtěla, dělám bakaláře a pak bych chtěla udělat inženýra a chtěla bych, já si žiju hrozně spokojeně, takže zatím nemám vytýčený, co bych chtěla víc.“

Zdá se Ti, že Tvá víra je dostatečně silná?

„To se mi zdá, protože už jsem měla spoustu životních situací, kdy jako bylo hodně věcí, kdy lidi ti raněj, v tu chvíli si ještě víc uvědomím, že ve mně žije Bůh a že ho mám, je to hrozně silný, úplně to prožívám, ne že si to myslím v hlavě, ale že ho mám a hrozně mně Bůh pomáhá.“

Jaké jsou vlastnosti sebevědomého člověka? Považuješ se za sebevědomého člověka?

„Vlastnosti sebevědomého člověka. Určitě není uťáplej, nebojí se lidí, třeba se nečervená.“

Jsi sebevědomá?

„Jak se to vezme tak napůl, nebojím se lidí, ráda komunikuju, někdy jsem třeba nervózní, jsem bohovědomá.“

Máš tendenci okamžitě věci řešit nebo čekat, jak se situace časem vyvine?

„Protože znám Boží slovo, tak vím, že všechny problémy jsou vyřešené. Že je Ježíš vyřešil, když za nás umřel na kříži, takže když nějaký problém přijde, jdu za Bohem, modlím se co dál, on mi vždycky ukáže cestu, jak to vyřešit nebo jestli se to vyřeší samo.“

Co si myslíš o výroku „Vše zlé pro něco dobré?“

„To si myslím, že není dobrý výrok, že to určitě není pravda, že když někdo umře, že to je pro něco dobrý. To si nemyslím.“

Pochybovala si někdy o předmětu své víry?

„Ne, nikdy.“

Čím tě obohacuje týdenní shromáždění?

„Obohacuje mě, že se setkávám nově vždy s Bohem. Bůh má něco nového pro mě připraveného, třeba když jsem u té chvály, tak se dostanu někam jinam do té úrovně k němu, a i to Slovo je tady úplně skvělý, vždycky do té situace, kterou potřebuju a nebo pro někoho jiného, ale vždycky to není marný to Slovo. A pak tady mám známý, kamarády, že si můžeme sdílet různé věci.“

V čem vidíš možný problém ve fungování CTV?

„Možný problém nevidím v ničem. Nevím, jak dlouho funguje, vím, že hrozně dlouho. Nejdřív vzniklo na Dobříši, v Brně, v Praze, v Olomouci, přišlo tolik různých útoků, teď byl film, myslím, že pastor je na správném místě a že tady zůstanou ty lidi, co tu maj zůstat. Spousty lidí už odešlo, ale jsou tady lidi, co chtěj, co vědí, že je to místo pro ně. Tady nikdo netvrdí, že CTV je ta pravá církev, to by si nikdo nedovolil, a každý si musí najít místo.“

Co by se změnilo ve Tvém životě, kdybys vystoupila z TCV?

Já myslím, že vůbec nic. Že víru v Boha mám tak ukotvenou v sobě, vím, že je to pravý pro mě, že je to ta správná cesta, pravda je život, jenom bych přišla o ty setkávání. Pastor ví, co kdy má říct, o to bych přišla, co se týče mojí víry v Boha.“

Jak jsi našla cestu k Bohu?

„Já jsem uvěřila jako malá, moje máma mě přivedla k Bohu. Ona umírala v nemocnici. Jedna kamarádka jí řekla o Bohu, ona uvěřila, on jí zachránil. Ona nám to nevnucovala, když jsem věděla, že je to ono, tak jsem uvěřila.“

Příloha č. 9: Rozhovor s členkou SJ – Katka, 18 let, studentka, ve víře od malička.

Jak trávíš svůj volný čas, jaké máš zájmy?

„Já chodím do služby, to pojme hodně času. Baví mi hudba, hraju na housle, na kytaru, ruční práce, maluju, procházky se psem, s přáteli jsem. Tyhle

činnosti dělám s našima a hodně se spoluvěřícíma. Já vlastně kamarády, kteří nevěří v Jehovu, nemám. Věřím od malička. Naši začali poznávat pravdu, když mi byly 2 roky.“

Co pro Tebe znamenají rodiče a co bys chtěla případně ve vztahu změnit?

„Nic nechci změnit. Jsem spokojená s naší rodinou. Komunikace funguje, můžu jim říkat úplně všechno, od kluků přes kamarády, úplně cokoliv.“

Proč je pro Tebe správné právě tohle náboženství?

„Protože, když to srovnám s ostatníma, tak ty sice říkají, že se řídí Biblí, ale neřídí. Například u katolíků ty základní nauky nemají s Biblí nic společného - posmrtný život, peklo, slaví svátky, které by jako křesťané slavit neměli a po celém světě jsou Svědkové stejní, když se jich zeptáš na jakoukoliv otázku tak Ti všichni odpoví stejně, žijou podle Bible. Nás neřídí žádný člověk, ale Bůh. A nic si k tomu nevymýšlíme svýho.“

Tys říkala podle Bible, ale vy máte nějaký svůj překlad Bible? Ten není nějak přepsaný?

„To je sice pravda, že je to náš překlad Bible, ale existuje asi 6000 rukopisů, fakt starejch, podle toho je to z těch původních jazyků přeloženo do angličtiny a z toho potom do všech světových jazyků, takže je to moderní čeština, je to snaha o nejpřesnější překlad. Do těch ostatních si přidávali lidi svoje pocity, názory, ale tohle je vyloženě snaha o doslovný překlad. Co je jiný, to je pár textů, který si ale změnili katolíci a ne my, a používá se tam jméno Jehova, který katolíci mají v Kralický bibli taky, ale mají napsaný v dodatku na začátku, že jenom z český tradice se vypouští slovo Jehova a nahrazuje se českým Hospodinem. Třeba Vietnamci, ty mají v normální bibli jméno Jehova, takže to je česká záležitost.“

Jak si představuješ budoucnost?

„Jak je v bibli napsaná. Bůh slibuje, že zničí špatný lidi, že bude ráj na zemi. Moje budoucnost, že na zemi bude mír, že nebudu si muset dávat bacha na toho, s kým kamarádím, že tam budou lidi všichni dobrý, že budou všichni

věřit v Jehovu a bude spoustu času, odpočinku, žádný stres, že budu dělat všechno, co mám ráda a bude na to čas.“

Jaké jsou tvoje hlavní priority v životě?

„Určitě víra. Protože v bibli je napsaný „Neustále dávejte Království na 1. místo a ostatní Vám bude přidáno“. Já tomu věřím, i jsem si to vyzkoušela, když se hodně věnuju službě, že se mi daří i ve škole všechno zvládat, nevím, jestli mi budeš věřit, ale to si musí člověk vyzkoušet sám, že to fakt funguje. Takže věřím tomu, že Jehova se postará, že ví, co potřebuju a dá mi to, ale musím se nejdřív snažit o ty Jeho věci.“

Zdá se ti tvoje víra dostatečně silná? Neměla si nikdy žádný pochybnosti?

„Ne neměla, moje víra je silná. Měla nebo mám otázky, ale vše se dá podložit, takže tam není prostor pro pochybnosti.“

Jaké jsou vlastnosti sebevědomého člověka, považuješ se za něj?

„Já myslím, že zdravý sebevědomí je potřeba. Umět si zastat svůj názor, že spousta lidí, kamarádů ve škole, jestli je můžu nazvat kamarádama, tak řeknou, že jsou katolíci, ale neradi se o tom baví, protože to člověk vycítí, že oni o tom ví strašně málo, ale když vím, že neslavím Vánoce, tak je neslavím a nikdo jinej mi do toho nemá co mluvit, protože vesměs ty lidi bibli neznají a třeba se i smějou, myslím, že to zdravý sebevědomí je potřeba, aby si člověk zastal ty názory“.

Máš tendenci problémy okamžitě řešit nebo čekat, jak se situace sama vyvine?

„Jak který problémy. Já mám ráda všechno vyřešený. To by si musela dát konkrétní případ, jak ty problémy jsou důležitý, jak jsou velký. Každý je jinej nad některýma neztrácím čas. V bibli je napsáno, že Bůh není Bohem nepořádku, ale pokoje. Nebo třeba problémy s ostatníma - v bibli je napsaný „Ať nad našimi spory nezapadne slunce“. Že bysme je měli řešit okamžitě, protože pak se to může vyvinout v nenávisť, takže se to snažím řešit hned.“

Co si myslíš o výroku „Vše zlé je pro něco dobré“?

„Když se mi něco stane špatného, tak se můžu poučit ze svých chyb, nebo že se můžu naučit víc spoléhat se na Jehovu, na bibli.“

Pochybovala jsi někdy o víře?

„Ne.“

Čím tě obohacuje týdenní shromáždění?

„Jednak tím, že jsem se spoluvěřícími, jak jsem říkala, že nemám kamarády ve světě, nemám důvod se s nima hlavně kamarádit. Nelíbí se mi jejich chování, jejich vlastnosti, nechci s nima bejt. Tím nechci říct, že jsou všichni špatný, jsou tam lidi ze slušných rodin, ale vesměs v tej třídě nenávidím třeba sprostý slova, nebo to o čem se oni baví, a když to člověk poslouchá celý týden, tak jsem ráda, že jsem tady s normálníma lidma, se kterýma si mám co říct. Oni mají prázdný život, žijou zábavou, sexem, kde se kdo opije. Tady to není. Mám tady kamarády, vrstevníky i v jinech sborech. Mám ráda i starší lidi, že mají víc zkušeností. Samozřejmě s nima nejsem jenom tady a určitě to, i když člověk zná většinu těch nauk, toho učení, co se říká každý týden, tak je to takový oživení, když něco neděláš, tak to zapomeneš, když to slyším každý týden, tak si to i zapamatuju třeba i proto, abych mohla mluvit s ostatníma lidma ve službě.“

Co by se změnilo ve tvém životě, kdybys vystoupila se společností?

„Právě, že úplně všechno, to souvisí s tím, jak se mají křesťani chovat k vyloučeným. Já jsem pokřtěna, já jsem křtem Jehovovi slíbila, že mu budu do konce života věrně sloužit. Když bych vystoupila, podle bible se s takovýma lidma nemáme vůbec stýkat, vůbec zdravit, jíst, nic, prostě nic. Takže by se přerušila všechna moje přátelství, ztratila bych všechny moje přátele úplně všechno, protože já dělám v souvislosti s tou vírou, nedokážu si to představit. Když je člověk pokřtěnej, tak slibuje něco na celý život, pak zradí Boha, tím pádem zradí i nás.“

Setkala si se s člověkem, který tohle udělal?

„Jo, tak když jsem byla menší, tak jsem si psala s kamarádkou s jednoho sboru a ta potom odpadla. A už se nevidáme.“

Není Ti to líto?

„Byla jsem hodně malá, tak si na ni zase tak hodně nepamatuju, jen jsem si s ní psala. Je mi to líto vůči ní. Ona ztratila naději, nevím, co v tom světě vidí, že odešla, nevím když člověk ví co je napsaný v Bibli, když vidí to chování lidí ve světě, co ji tam táhlo.“

Jak jsi našla cestu k bohu?

„Tou výchovou, tím že si to člověk taky sám postupně ověřuje. Jsem ráda, že mě naši tak vychovali, že mě vychovali v tom duchovním smýšlení, že se na to dívám z hlediska Bible a že jsem si postupně ošahala, že to co je v Bibli, že to funguje, jak jsem Ti říkala ten text, že ostatní věci budou přidány, když se člověk snaží o ty Boží věci, tak mě to přesvědčuje, že to funguje. A i to, že v Bibli je předpovězena tahle doba jak se budou lidi chovat z 1. Timoteovi, „Že budou bez sebeovládání, neposlušní rodičů, nevěrni, nevděční, bez lásky k dobru. To tam je všechno vypsáno, a že to fakt platí.“

Nebyli takový lidi i v minulosti?

„Byli, ale určitě ne v takový míře. Když si vezmeš od 1. sv. války (řikají vědci) se ta morálka otočila úplně na druhou stranu. Z Bible víme, že v roce 1914 Ježíš začal panovat v nebi, jestli znáš Otčenáš „Přijď Tvé království, jak v nebi, tak i na zemi“. Tak v r. 1914 začala 1. světová válka a Ježíš vyhodil z nebe satana do blízkosti země a ten satan tady škodí. Je to vidět. Do 1. sv. války se zdálo, že jakoby vzrůst ve všem ve vědě, všechno dobrý, najednou buch, válka, kterou nikdo nečekal a jde to úplně z kopce. Takže to souhlasí i s tou biblí.“

Příloha č. 10: Rozhovor s panem Václavem, který proběhl prostřednictvím emailu

OBSAH VÍRY

Můžete vyjmenovat a popsat základní principy, z kterých SJ vycházejí?

„V odpovědi na tuto otázku bych mohl postupně vypisovat různé biblické nauky, např.: je jeden Bůh jménem Jehova, jeho syn Ježíš Kristus je mu podřízen a v současné době je v nebesích králem Božtího království, atd. a postupně bychom zde přepsali celou Bibli. Svědkové Jehovovi věří Bibli jako celku, a proto vybírat z ní jen některé nauky a případně k nim přidávat jiné je nepřipustné, protože Bible je Boží slovo.“

(2. Timoteovi 3:16–17) . . . Celé Písmo je inspirováno Bohem a [je] prospěšné k vyučování, ke káráni, k urovnávání věcí, k ukázňování ve spravedlnosti,¹⁷ aby Boží člověk byl zcela způsobilý, úplně vyzbrojený pro každé dobré dílo.

ČLENOVÉ

Proč bych se měla stát členem SJ? Proč bych si měla vybrat právě SJ?

„To je věcí osobního přesvědčení o tom, že právě tato náboženská organizace splňuje znaky organizace vedené Bohem. Potom samozřejmě záleží na tom, zda se dotyčný chce řídit Božím vedením.“

Jak se jedinec může stát plnohodnotným členem SJ?

„Musí se seznámit se základními Biblickými naukami – Božími sděleními a požadavky, a pokud je chce respektovat, zasvětit se v modlitbě Bohu (soukromě) a veřejně toto rozhodnutí dá najevo křtem ve vodě. (Slovo „plnohodnotným“ není zřejmě to, co lze v této souvislosti použít, protože člověk buď je, nebo není svědkem Jehovovým.)“

(Matouš 28:18–20) . . . A Ježíš přistoupil, mluvil k nim a řekl: „Byla mi dána všechna autorita v nebi a na zemi.¹⁹ Jděte proto a čiňte učedníky z lidí všech národů, křtíte je ve jménu Otce a Syna a svatého ducha²⁰ a vyučujte je, aby zachovávali všechno, co jsem vám přikázal. . . .“

Jakých změn musí jedinec dostat při přijetí víry?

„Záleží na tom, jak dotyčný žil, čemu věřil, jak se jeho dosavadní život shodoval se životem podle Božích měřítek. Obecně lze říci, že každý musí učinit takové změny, aby jeho život nebyl v protikladu s požadavky, které po křesťanovi vyžaduje Bůh.“

(Kolosanům 3:9–10) . . . Svlékněte starou osobnost s jejími zvyklostmi¹⁰ a oblékněte si novou [osobnost], která se obnovuje přesným poznáním podle obrazu Toho, jenž ji stvořil. . .

Pro koho, pro jaké lidi jsou SJ?

„Pro všechny, kdo touží po spravedlnosti.“

(Timoteovi 2:3–4) . . . To je znamenité a přijatelné před zrakem našeho Zachránce, Boha,⁴ jehož vůlí je, aby lidé všeho druhu byli zachráněni a přišli k přesnému poznání pravdy.

Kdo jsou převážně členové SJ? (věková skupina, zda dříve patřili do nějaké jiné skupiny, pohlaví, jak se do skupiny dostali mladí?)

„Členy jsou ti, kdo jimi být chtějí. Zda do organizace přišli odjinud nebo vyšli z rodin svědků Jehovových není rozhodující pro jejich volbu. Samozřejmě, že prostředí, ve kterém se pohybovali, má na jejich rozhodnutí vliv, ale podstatné je, že se sami v určitou dobu rozhodnou na základě vlastního přesvědčení. Jsou to lidé různých národností, rasy, sociálního postavení, věku. Co se týká věkových skupin a podobného členění, žádné statistiky z osobních údajů se nezpracovávají.“

(Skutky apoštolů 10:34–35) . . . S určitostí si uvědomuji, že Bůh není stranický,³⁵ ale v každém národu je mu přijatelný ten, kdo se ho bojí a působí spravedlnost. . .

UČENÍ

Proč je vaše víra právě ta pravá?

„Ježíš řekl, že je jen jedna víra, stejně jako je pouze jeden Bůh. Otázka by tedy spíše měla znít, zda si myslím, že jsem našel tu pravou Boží pozemskou organizaci, kterou pravý Bůh podporuje. Upřímně řečeno, kdo si myslí, že je v nesprávné organizaci? Záleží spíše na tom, jestli jsem členství v této organizaci pouze bezmyšlenkovitě převzal (např. zdědil po předcích a o víc se nezajímám) nebo mi prostě vyhovuje podle mých měřítek, tedy něco mi dává, aniž by mě nějak omezovala nebo na mě kladla nějaké nároky, které by nebyly podle mých představ (v podstatě mi říká, dělej to, co ti vyhovuje). Nebo jsem

se ujistil, že organizace vykonává to, co si přeje Bůh a chci se tím řídit, i kdyby to zrovna podle mých nedokonalých lidských představ nebylo. Skutečným měřítkem při výběru té pravé organizace musí být Bible.“

(Efezanům 4:5–6) . . . Je jeden Pán, jedna víra, jeden křest; ⁶ jeden Bůh a Otec všech. . .

(Matouš 7:21–23) . . . Ne každý, kdo mi říká: ‚Pane, Pane‘, vstoupí do nebeského království, ale ten, kdo činí vůli mého Otce, který je v nebesích.

²² Mnozí mi v onen den řeknou: ‚Pane, Pane, což jsme neprorokovali v tvém jménu a v tvém jménu nevyháněli demony a v tvém jménu neprováděli mnoho mocných skutků?‘ ²³ A přece jim pak vyznám: Nikdy jsem vás neznal! Jděte ode mne, vy, kdo se dopouštíte nezákonnosti.

Jak vysvětlíte předpovídaná neuskutečněná data o konci světa?

„Svědkové Jehovovi otevřeně uznávají, že v jejich porozumění Božímu předsevzetí došlo během let k mnoha úpravám. Poznávání Božího předsevzetí je postupné, a to znamená, že musí docházet ke změnám. Boží předsevzetí se nemění, ale osvětlení, které Bůh průběžně svým služebníkům poskytuje, vyžaduje, aby upravovali svůj náhled. V určitých dobách badatelé Bible chovali naděje a vyhlídky. Ale všechny tyto naděje a vyhlídky vyrůstaly z upřímné touhy vidět splnění toho, co tito horliví křesťané uznávali jako neselhávající Boží sliby. Některé naděje se nesplnily, ale to neznamenalo, že biblická chronologie je bezcenná.“

(Příslaví 4:18) . . . Ale stezka spravedlivých je jako jasné světlo, které svítí více a více, dokud nebude pevně založen den. . .

(Skutky apoštolů 1:7) . . . Nepatří vám, abyste získali poznání o časech nebo obdobích, která Otec vložil do své vlastní pravomoci. . .

(Matouš 24:36) . . . O tom dni a hodině neví nikdo, ani nebeští andělé, ani Syn, ale pouze Otec. . .

Jaký máte názor na katolictví a církve, bohoslužby v kostelech?

„Cokoli, co se týká uctívání pravého Boha a není v souladu s tím, co nechal tento bůh zapsat do svého Slova – Bible, je z jeho pohledu nesprávné a marné. Nebo jde o uctívání jiného než pravého Boha, ale to už Bible označuje

přímo za falešné náboženství. Z Božího hlediska lze tedy způsob uctívání označit za správný (takový, který si přeje Bůh) nebo za nesprávný. A z pohledu Bible je nepodstatné, jestli je odlišnost velká nebo jen malá.“

(Matouš 24:35) . . . Nebe a země pominou, ale má slova rozhodně nepomnou. . .

(Zjevení 22:18–19) . . . Vydávám svědectví každému, kdo slyší slova proroctví tohoto svitku: Jestliže někdo k tomu přidá, Bůh mu přidá ran, o nichž je napsáno v tomto svitku;¹⁹ a jestliže někdo něco odejme ze slov svitku tohoto proroctví, Bůh odejme jeho podíl ze stromů života a ze svatého města, věci, o nichž je napsáno v tomto svitku. . .

NÁZORY

Co Vám víra dává?

„Na rozdíl od všeobecně rozšířeného názoru, že víra lidi udržuje ve strachu a v područí církevních hodnostářů, pravá víra naopak přináší lidem svobodu a úlevu od takových věcí, které je například formou tradic a strachu z lidí svazují.“

(Jan 8:31–32) A tak Ježíš přikročil k tomu, aby řekl Židům, kteří mu věřili: „Jestliže zůstanete v mém slovu, jste skutečně moji učedníci³² a poznáte pravdu a pravda vás osvobodí. . .

Mohl byste mi popsat, co Vám chybí, co byste chtěl alespoň trochu změnit (ve vaší víře)?

„Změnit něco v mojí víře by znamenalo měnit Bibli. Je možné chtít změnit Boží slovo a přitom se nestavět do role chytřejšího, než je Bůh?“

(Žalm 19:7) . . . Jehovův zákon je dokonalý, přivádí duši zpět. Jehovova připomínka je důvěryhodná, činí nezkušeného moudrým. . .

Zkoušel jste porozumět, stát se členem nějakého jiného společenství?

Pokud ano, v čem vám nevyhovovalo, v čem ano?

„Byl jsem pokřtěný katolík (odmala) a v podstatě jsem nechápal základní nauky, např. nesmrtelnost duše, Boží království, trojici, ... Když jsem se ptal

kněze, buď odpověď neznal nebo to bylo Boží tajemství. Ze studií jsem povrchně znal náboženství řecké, římské, některá asijská. Žádné informace nebyly konkrétní, vše bylo do určité míry zamlžené, utajené nebo nepochopitelné.

Jak je možné, že Bůh, který stvořil lidi, nenechal o sobě vědět informace, které jsou srozumitelné a v životě využitelné? To mně nešlo na rozum. Ledaže by Bůh vůbec nebyl. A to v mém případě vyžadovalo až moc velkou víru, která se navíc nedala podložit rozumnými důkazy (jsem vystudovaný fyzik a těžko mi někdo podá lepší vysvětlení fungování vesmíru než ten, že to musel někdo velmi dobře uspořádat a nastavit). Došlo tedy na podrobnější „prohlídku“ Bible a rozhovory s různými lidmi. A stalo se, že odpovědi na moje otázky mi začali předkládat přímo z Bible děti, které jsem ve škole učil a později jejich rodiče, svědkové Jehovovi. A byl jsem doma. Jedna odpověď za druhou, vše logicky navazovalo a všechno bylo psáno v Bibli. Žádné lidské nauky. A tak jsem se dostal, jak říká Bible, a o čem jsem přesvědčen, k pravému poznání.“

(Matouš 7:7–8) . . . Neustále prostě, a bude vám dáno; neustále hledejte, a naleznete; neustále klepejte, a bude vám otevřeno.⁸ Každý totiž, kdo prosí, dostává a každý, kdo hledá, nalézá a každému, kdo klepe, bude otevřeno.

Byl jste dříve, než jste se stal členem, zklamán životem, nebyl jste s něčím ve svém životě spokojen?

„To nemohu říct. Žil jsem vcelku spokojeně, založil jsem rodinu, kde vše fungovalo dobře. Prostě normální život se všemi běžnými radostmi a strastmi. Jen jsem někdy nechápal, proč si lidé dělají takové těžkosti, když si je žádný rozumný člověk nepřeje. A to v malém či ve velkém měřítku. Např. jak je možné, že se svět nechal zatáhnout do válečných konfliktů, ve kterých soused střílel po sousedovi, oba byli křesťané a oba se modlili ke stejnému bohu. A nechápal jsem, co je to za sílu, která lidi k takovým věcem vede, že nejde přemoci. Teď už to vím. Jsem tím sice stále znepokojen a není mi to jedno, ale vím z Bible, co se děje a proč se to děje. A lépe se s tímto poznáním všem těm věcem čelí.“

Jak byste popsal život s Bohem?

„Asi jako když se vydáte na cestu skrze neznámou zemi a máte mapu, kde jsou zaneseny všechny důležité body. A navíc víte, že tu mapu vám dal ten, kdo je té země majitelem a je v ní laskavým a spravedlivým vládcem s neomezenou mocí. A v nejtěžší chvíli je připraven vám vyslat pomoc. Není to lepší, než tam bloudit a spoléhat se jen na sebe a na rady dalších lidí v podobné situaci?“

TECHNICKÉ OTÁZKY

Mohla bych položit otázku, která se týká financí? Čím se hradí nájm, tiskoviny,...

„Výhradně z dobrovolných darů. Žádné povinné příspěvky, žádné organizované sbírky, žádné příspěvky od státu.“

(Matouš 10:8) . . . Zdarma jste dostali, zdarma dávejte. . .

(2. Korint'anům 9:7) . . . Ať každý jedná, právě jak se rozhodl ve svém srdci, ne s nechtí nebo z donucení, neboť Bůh miluje radostného dárce.

Jakou má Společnosti svědků Jehovových vnitřní koncepci, uspořádání?

„Uspořádání je dle Boha takové: Bůh Jehova je hlavou Krista, Kristus je hlavou sboru a obdobně jako v 1. století, když sbory zakládal Ježíš se svými učedníky je na zemi vedoucí sbor a v každém sboru jmenování „starší“ muži. Toto uspořádání se dle Bible nazývá teokratické.“

(1. Korint'anům 11:3) . . . Chci však, abyste věděli, že hlavou každého muže je KRISTUS; hlavou ženy je zase muž; hlavou KRISTA je zase Bůh. . .

(Efezanům 5:23) . . . KRISTUS je hlavou sboru. . .

Všechny odpovědi jsem se snažil napsat stručně, snad i pochopitelně. Pokud bychom měli prozkoumat vše podrobněji, vyžadovalo by to mnohonásobně více času.

Příloha č. 11: Rozhovor s manželi Kozohorskými

1. Kdy a jak vzniklo TCV, z jakého náboženství vychází?

„Jsmo klasická křesťanská církev, nepovažujeme se za jedinou správnou církev, považujeme se za pokračovatele prvotní církve, tzn. že když tady učedníci před plus mínus dvěma tisíci lety založili církev, tak se my v podstatě považujeme za pokračovatele. Nejsme nějaká nová skupina, ale jsme křesťanská církev, která věří v dobrého Boha.“

2. Pokud byste se měli zařadit, vycházíte z učení Hnutí víry?

„Hnutí víry jsou škatulky, které používají lidi. Pokud se někam mám zařadit, určitě do Hnutí víry s tím, že ne všichni, kteří se hlásí k Hnutí víry, dělají věci, s kterými my můžeme souhlasit. Pokud do Hnutí víry se řadí lidi, kteří třeba určitejm věcem přikládají větší důležitost, než jako ty věci důležitost maj.“

3. Můžete vyjmenovat a popsat základní principy, na kterých TCV stojí, a z čeho ty principy vycházejí?

„Úplně nejzákladnější věc, který věříme je, Boží slovo. Boží slovo nepotřebuje výklady jiných lidí, ale Bible sama vykládá Bibli. My nemáme, jako určitý sekty, k tomu nějakou doplňkovou knihu, která má vyšší prioritu než Bible, nemáme nějaký časopis, který by vydávala naše církev.“

4. Proč bych se tedy měla stát členem? Proč bych si měla vybrat právě TCV?

„Jedna věc je teorie, druhá věc jsou osobní zážitky s Bohem, ...když jsem začal žít s Bohem, tak den za dnem se začaly dít úplně úžasné věci, úplně úžasné svědectví, kdy Bůh jedná zázračným způsobem, a to jsou věci, který lidem říkáme, že když začnou žít s Bohem, začnou se dít zázraky v jejich životech, začnou se měnit jejich životy, začnou prožívat Boží dobrotu, objeví opravdovou lásku, ne lidskou lásku, která se mění, ale Boží lásku, která je trvalá a nemění se. Určitě že s Bohem budou žít nesrovnatelně lepší život než žijou bez Boha.“

„Neříkáme, aby se stali našimi členy, ale aby mohli od nás slyšet informace, že opravdu Bůh je, že je dobrý, že má pro každého lepší život, než je člověk schopen žít sám ze sebe. Rozhodnutí konečný necháváme na nich.“

5. Jakých změn musí jedinec dostat při přijetí víry? Když přijmu Boží slovo, co se ve vás změní?

„Je jedno co člověk cítí, když dává život Bohu, někteří necítili vůbec nic, nebrečeli dojetím...Bože, já Ti dávám svůj život, já jsem to řekl, tak Bůh s tím počítá, od té chvíle já jsem křesťan. To je začátek života člověka s Bohem.“

Člověk požádá Boha o odpuštění hříchů. Bohu vyzná, že jeho život nebyl takovej, jakej měl bejt, požádá Boha o odpuštění, Bůh ho přijme, odpustí a dá mu nověj život a jednoduše Bůh ho zachrání.“

„Já osobně zvedám ruce, je to projev chválení Boha, způsob, jak Bohu vyjadřuju respekt, úctu.“

„Bůh na mě může promluvit kdekoliv, na kázání, záchodě, Bůh s tím nemá problémy. Chodím na shromáždění, protože Bůh tam se mnou jedná speciálním způsobem. V tu chvíli je na tom místě společný pomazání, společná atmosféra, není to nějaká davová psychóza, ale je to o tom, že když člověk staví barák, je lepší když na to naběhne 10 zedníků.“

„Měl by odcházet povzbuzenej, měl by odcházet úplně narvanej životem, to je hlavní důvod, proč máme shromáždění TCV, jak pro děti, tak pro dospělé.“

6. Jací jsou členové? (věková skupina, jestli dříve patřili do nějaké jiné skupiny,...)

„V Praze jsou lidé ve středním věku, v Brně je víc mladých, každá církev má úplně jiné složení.“ Olomouc, Ostrava převažují ženy, ale je jen otázkou času, kdy v církvi budou celé rodiny“. Český národ není zvyklý na to chválit Boha s rukama nad hlavou a užívat si jeho přítomnost. V českém národě se Bůh zaškatulkoval do určitých tradic, je potřeba, aby tady byli lidi, kteří to vezmou za správný konec a začnou žít tak, jak to Bůh zamýšlel.“

7. Proč je vaše víra právě ta správná, ta pravá?

„Věříme v to, že lidé budou mít zkušenost, že s Bohem je to lepší než bez něj.“

„Nepovažuju naši církev za jedinou správnou, v žádném případě, to je jeden ze znaků sekt.“

8. Co si myslíte o Bohu, Ježíši a o Svatém duchu?

„Věříme v trojjedinýho Boha (Bůh, Ježíš, Duch svatý, který je na zemi) – všichni tři mají stejnou hodnotu.“

9. Věříte na příchod mesiáše?

„Věříme na druhý příchod Mesiáše. Jsou určitý proroctví, který tomu předchází. Některý se již naplnily, vznik samostatného státu Izraele...Já osobně věřím tomu, že je to hodně blízko, protože jedno proroctví za druhým se naplňuje. Je obroský rozmach poznání, lidstvo cestuje, lítá do vesmíru, tyto

věci jsou předpovězeny v knize Daniel. Tomu budou předcházet určitý události, konkrétně se to jmenuje vytržení církve, okamžik, o kterém se mluví úplně jasně v Bibli, je záležitost, kdy každý člověk, který věří v Ježíše, to neznamena jen členové TCV, ale každý věřící, který má osobní vztah s Bohem, v okamžiku zmizí ze země, budou vytrženi vstříc Ježíši, který si pro ně přijde. V tu chvíli tady na zemi propukne velký soužití, sedmiletá doba, kdy budou určitý věci, který už teď jsou v ovzduší, například čipování lidí, to je jenom příprava na světovládu, která tady nastane po tom, co církev odejde. Čipování to je označování lidí čipem, v současné době je povinný čipovat psy, zvířata. Přichází doba, kdy lidé budou mít čipy v pravé ruce nebo v čele. Lidé v tom budou mít osobní údaje, všechno, co kdy v životě dělali, zároveň to bude fungovat k satelitnímu vyhledávání, ke sledování lidí.“

Každý bude sledovatelný, co se týče satelitního vyhledávání. O tom se píše v knize Zjevení, Daniel, na spoustě míst. Bible je opravdová kniha. Když to srovnám s jakoukoliv jinou knihou jako třeba Korán nebo nějaká jiná kniha, která je pro lidi svatá, pro lidi, kteří věří jinému náboženství, konkrétně třeba ten Korán nemá ani jedno proroctví v sobě obsažené, protože samozřejmě, kdyby tam bylo nějaký proroctví, tak se to nenaplní, protože to není pravdivá kniha, z mého pohledu a troufám si říct, že i obecně, protože kdyby to byla pravdivá kniha, tak by tam ty proroctví byly.“

10. Jaký máte názor na katolictví a církev, modlení v kostelech?

„Kostel je strašně zajímavý místo, co se týče tradic, architektury, ale mě osobně klasický shromáždění v kostele nic neříká. Jsou kostely, kde je farář probuzený, slyšel jsem o kostele, kde farář káže, lidi padají pod boží mocí, přijímají Ježíše, zažívají zázraky, jsou uzdravováni, jsou charismatický.“

„Návštěva kostela je pro mě neutrální, něco jako kdybych šel do muzea, galerie...“

„Je to všechno o lidech. Jsou lidé, kterým jde o vztah s Bohem, pak jsou lidi, nedávno jsem mluvil s člověkem, který procházel kolem akce, kterou jsme měli na Andělu a byl úplně šilným způsobem pohoršený, divil se, jak si vůbec můžeme dovolit mluvit o Ježíši na ulici, a že stejně každý ví, že Bůh neexistuje, že tomu nikdo nevěří. Já jsem tam s tím člověkem se bavil a během minuty dvou z něj vypadlo, že chodí pravidelně každou neděli do

kostela. Já jsem se zeptal a proč tam chodíte do toho kostela, když Bůh neexistuje? Víte, já tam vodím děti, protože farář tam mluví o tom, jak se mají slušně chovat a já chci, aby byly dobře vychované.“

„Pro nás asi hlavní důvod, proč tady jsme, je, aby co nejvíc nevěřících lidí uvěřilo, nejsme tady proto, abychom přetáhli lidi z církví, abychom řekli my jsme ta nejlepší církev, ostatní stojí za nic. My o sobě víme, že máme být tady, ale zároveň jsme přesvědčeni o tom, že to není církev pro každého člověka. Je třeba, aby bylo hodně moc církví, aby tady byla pestrá škála, aby lidi mohli chodit přesně tam, kam je srdce táhne.“

11. Viděla jsem, že pastor má „sílu léčit“. Kde ji získal, jak poznal, že právě on může léčit?

„Jednak jde o to, že týhle věci se říká slovo poznání, člověk, který slouží na shromáždění, přesně ví, že je tam někdo, kdo má konkrétní problém. V podstatě už to je zázračný, protože to není domluvený. To je nadpřirozená inspirace. Dějou se věci po celém světě, kdy jsou třeba shromáždění a kazatel tam řekne úplně šílený věci, řekne: „je tady člověk, kterému je tolik a tolik let, jmenuje se tak a tak, přijel autem, jehož poznávací značka je taková nebo maková“ a s tím člověkem nebyl domluvenej, ten člověk pak ví, že to je absolutně nadpřirozený a zázračný a jde si dopředu přijmout uzdravení. Lidi kolikrát nemají smělost i přesto, že je to taková konkrétní výzva.“

„Jde o to, že život s Bohem je nadpřirozenej život, kdy Bůh mluví, člověka úplně inspiruje, co přesně konkrétně má dělat, já osobně jsem úplně závislej na Boží inspiraci, bez ní by byl můj život úplně ztracenej, marnej, bez cíle, bez záměru, ale mě baví zažívat každodenní zázraky.“

„Člověk má duši, žije v těle, ale začíná to v srdci, v duchu člověka, když se objeví nějaký problém v mém životě, já věřím ve svém srdci, že Bůh to dokáže dát do pořádku. Pak samozřejmě Boží slovo je odpovědí na každou otázku, která v mysli vyvstane a pak se to projeví i v mém těle. Třeba objeví se 40 horečka, já věřím, že jsem uzdravenej, já jdu, přemýšlím o tom ve své hlavě, a je k tomu i odpovídající jednání. Já v tu chvíli nemám problém jít do vany, jsem schopnej dát si ledovou sprchu a já věřím, že jsem uzdravenej.“

„Slovo poznání je moc v člověku, aby věděl, že je to nadpřirozený. Když dotyčný to slyší, uvědomí si, to je fakt nadpřirozený, dodá mu to větší víru a smělost v to se uvolnit, Bůh ví o jeho problému a chce mu pomoci, v tu chvíli

je člověk ještě více schopen svou víru aktivovat a přijmout si svoje uzdravení, které mu náleží samozřejmě už od chvíle, kdy Ježíš umřel na kříži za každou nemoc.“

12. V průběhu kázání pastor několikrát mluvil nesrozumitelnou „řečí“, co to znamená?

„Bible mluví o tom, že každý věřící má výsadu být naplněn Duchem svatým. Mluví se o tom v druhé kapitole Skutků, kdy prvotní církev byla shromážděna v místnosti a modlili se za vylití Ducha svatého. To se stalo tehdy. Duch svatý na ně byl vylit a každý mluvil jiným jazykem. To znamená jiným jazykem, než kterým přirozeně mluví. Můžou to být pozemský jazyky, nebeský jazyky, který na zemi neexistují, zkrátka to je jazyk, kterému ten člověk nerozumí. Každý věřící by měl prožít skutečnost být naplněn Duchem svatým a průvodním jevem je právě mluvení v jazycích.“

„Ve chvíli, kdy jsi věřící, staneš se křesťankou, to je první zkušenost a druhá je to, že člověk je pokřtěn Duchem svatým. To znamená, že buď pastor nebo může si to přijmout i sám skrze víru a buď že na něj vloží ruce, začne se za něj modlit a dá mu popřípadě nějaký vyučování. A u každého je to jinak. Boží jazyky skrze věřícího plynou. Člověk tomu nerozumí, promlouvá to Boží, co by nikdy z hlavy sám nedokázal vymyslet, někdy je to modlitba, kdy člověk se modlí za věci, za které by se svou přirozenou řečí ani nemodlil, protože by ho to ani nenapadlo.“

„Je to dokonalý druh modlitby, kdy člověk promlouvá věci, nepřimíchává do toho nic ze svojí mysli. Bůh je všemohoucí Bůh, ale potřebuje modlitbu, aby mohl jednat na týhle zemi.“

„A tohle je modlitba, kdy člověk se modlí k Boží věci dokonalým způsobem, ďábel tomu nerozumí a prostě já, když začnu mluvit v jazycích, tak se můžu modlit za člověka na druhý straně zeměkoule, o kterém já osobně ani nevím, že existuje, a už vůbec ne jaký má problém.“

„O tom existují i svědectví. Bůh tě i může vést přímo do toho, aby si se právě teď modlil v jazycích. Ty nevíš proč, ale máš silný puzení ve svém srdci. Tak se začneš modlit, vůbec nevíš za co. A často se stane, třeba ne hned, ale za nějaký čas se setkáš s člověkem, kterého vůbec neznáš a on ti začne povídat, co se stalo, v jakou hodinu v určitéj čas, jak třeba byl uzdravenej.“

13. Je něco, co vám ve víře chybí, co byste chtěli alespoň trochu změnit?

„Všechno má svý pro a proti, kromě Boha. Protože Bůh je úplně dokonalej.“

„My právě vůbec nechápeme, jak můžou existovat lidi, který nežijou s Bohem, to je extrémní. Víš co, Bůh je dokonalej, dá člověku dokonalej život, my žijeme úplně štávnatej život, my jsme úplně unešený z Boha.“

„Když člověk pozná pravdu, tak prostě nemůže mlčet.“

„Život s Bohem je totální bomba. My jsme na ulici mezi lidma, který strašně moc potřebujou Boha, a nejhorší na tom je, že oni to nevědí. Ale to, co opravdu potřebujou, je vztah s Bohem, i když si myslí něco jinýho. Protože Bůh je řešení vždycky na všechno.“

„My se považujeme za takový reformátory. Nám jde o to, aby církve a obecně lidi se vrátili zpátky k Bohu, takže něco podobnýho jako třeba Jan Hus, ale samozřejmě teď je ještě více ukryté Boží slovo, je větší poznání.“